46ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 351 Կ. ՊՈԼԻՍ, 1902 ՅՈՒՆԻՍ 7/20 ՈՒՐԲԱԹ 13 ՐԷՊԻԼ ԷՎԷԼԷ. 7 ՅՈՒՆԻՍ 1318

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉI-EFKIÁR
38, Grand' Rue de la S-Porte, 38
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պաղը Սկի ճատէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէի Էֆքիար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی و سیاسی غزته‌در
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 Ֆր.	13 Ֆ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամէ համար, տողը 5 դրուշ,
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — "ՄԱՆԶՈՒՄԷ,, ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՅԱՆՑԱՆՔԸ ՈՐՈ՞ՒՆՆ Է

—Ախ, եղբայր կ'ըսէր անցեալ օր բարեկամներէս մէկը, պիտի ամուսնանամ ի՞նչ կ'ըսէք. լա՞ւ բան մըն է ամուսնանալը։

—Անկէ աւելի լաւ բան մը չկայ. ինչ որ ալ ըլլայ պատասխանեցի, ամէն բանէ վեր ինչ մ'ունի հրապուրիչ, օրուան խռնչէնքին զգուած, օրուան պէսպիսի մտածումներով կեանքէն դառնացած, հացի պայքարին մէջ միշտ յաջողուած ըլլալը տեսնելով կեանքէն զզուիլդ կու գայ, սրտի ու հոգիի ներքին զայրոյթ մը կու գայ պաշարել ուղղդդ, ուրիշ ոեւէ բանի մը մէջ չես ուզեր տեսնել առոնցմէ թարթափումդ, ոչ օք կրնայ զքեզ ազատել այդ քառսէն, բայց միայն տունը, ո՛ւր քեզ կը սպասէ կինդ զաւակովդ խռնչէնքիդ կռուան, յուզումիդ ապաստարան, զայրոյթիդ ողոքարան ըլլալու պարտաւորութեամբ։ Անկիւ է որ կրնայ ըլլալ վշտիդ վշտակից, ցաւիդ ցաւակից, և խորհուրդներուդ խորհրդակից, բայց հարազատ և գաղտփարկից ըլլալու պայմանաւ, վիճակիդ վիճակցելու հաստատ գաղտփառովը չունենալու է. ալ ատկէ անդին ի՞նչ կ'ուզես։

—Ատոնք ամէնքը ազէկ ըսաւ, կինդ քեզի հետ ինչպէս ըլլայ նէ կրնայ յարմարիլ. մօրս հետ պիտի կրնա՞յ համաձայնիլ. գիտեմ որ ընդհանրապէս մեծերը քիչ մը ամէն բանի դիտողութիւն կ'ընեն։

—Ասիկա հոգերանական իրողութիւն մըն է, եթէ կինդ ալ գիտէ որ այդ այդպէս է անկէ անդին բան մը չմնար և ահա համաձայնութիւնը բուն դրած է տանը մէջ. ինծի համար, այդ կէսը գիտցող և իրողութեանը համաձայնող հարսին գացած տունը հանգիստ վայելքը արդէն երաշխաւորուած է, և եթէ երբեք այդ երաշխաւորութեան արդիւնքը չկայ տանը մէջ, յանցանքը հարսինն է և ոչ թէ կեսուրինը. և ես ինծի համար սա համոզումը գոյացուցած եմ թէ՝ այն տուները ուր հարսի ու կեսուրի կռիւ կայ, միշտ յանցանքը հարսինն է, և իզուր կը դատապարտուին կեսուրները։ Որովհետեւ խօսակից բարեկամս այդպէս խոստացայ, բացատրեմ գրաւոր կերպով թէ ինչո՞ւ, վերլուծութիւնն ընելով կեսուր և հարս եղող կիներուն հոգեբանական վիճակը, այդ տեսակէտով։ Նախ ազնիւ ընթերցողներս, մանաւանդ հարսերն ու աղջիկները անչուշտ ինծի համարձակութիւն կուտան իրենց ներողամտութիւնը իմ վրայ հրաւիրելու, թէ երբեք ունին, որ էական պայմաններէն մին է այդ հարսի կեանքին պատրաստողներուն համար, թերութիւններու գործուելէն վերջ։

Ընդունուած ճշմարտութիւն մըն է թէ կեանքին մէջ ամէն սովորութիւն և ամէն վարժութիւն ունականալով բնութեան էական մաս մը կը կազմէ և էակին մէջ կ'ստեղծէ բարոյական բեկբակման նշաններ. մէկ խօսքով կը կազմէ մարդուն նկարագիրը։ Մարդիկ առ հասարակ իրենց չատ մը հակամտութիւններուն մէջ պահպանութեան և փոփոխութեան հակամիտութիւններն ալ ունին, առաջինը՝ մարդուն վերջին տարիներուն մէջ գոյութիւն ունենալ կը նկրտի, իսկ երկրորդը՝ մարդուն առաջին տարիներուն մէջ կ'ապրի, պարզ ըսեմ երիտասարդները փոփոխութեան հակամէտ են իսկ ծերերը պահպանութեան։

Առաջինն է ամէն նորութեան ետեւէ երթալ, իսկ երկրորդը մեժել ամէն նորութիւններ։

Կանանց մէջ փոփոխական միտումը երկու փաշ ունի, այն որ իր աչքատեսը ապրելու եղանակը կը փոխէ, փոխելու համար միայն, առանց նպատակի, և այն կինը որ իր կեանքին մէջ փոփոխութիւններ կը մտցնէ աչխատելու, ապրելու աւելի ազէկ մի՞ոցի մը հետամտելու համար, և ասիկա յառաջդիմութեան համար էական պայմաններէն է։ Իսկ պահպանութեան միտումը մէկ մը ամէն նորութեանց դէմ յամառ յանդգնութիւն մըն է, պախարակելու և մերժելու և բնաջինջ ընելու ամէն փոփոխութիւն և անոնց դիմադրելու, և երկրորդ խորհրդածեալ դիմադրութիւն մը յառաջդիմութեան համար նորութեանց ենթակայ եղող էակին վնասաբեր և անչահ կողմեր ցոյց տալով։ Այս երկու ստորաբաժանումներէն կը տեսնուի որ փոփոխութեան և պահպանութեան միտումներ կ'ստեղծեն էակին մէջ չորս փաշ.

Կին փոփոխամիտ, —կին յառաջդիմասէր, =երիտասարդներուն։ Կին յամառ պահպանողական, —կին խորհրդածող պահպանողական, = ծերերուն։

Առաջին միտումին երկրորդը, յառաջդիմասէրը. երկրորդին միտումին երկրորդը, խորհրդածող պահպանողականը, արդիւնքը կրնայ ըլլալ լուրջ դատարակութեան։

Երբ այս միտումները հակոտնէապար իրար կը հանդիպին և ընտանիք կը կազմեն այն ատեն հաներաչխութիւնը գրեթէ անկարելի է մասամբ՝ եթէ ոչ բոլորովին։ Թէ ինչ ընելու են ասոնք երբ երկու առ երկու իրարու դէմ գան։ Նախ նկատողութեան առնենք փոփոխամիտ հարսը որ հարսնութիւն ընելու կ'երթայ յամառ պահպանողական կեսուրի ձեռքին տակ. Աստուած մի արասցէ։ Կեսուրն յամառ պահպանողական, հարսը փոփոխամիտ, յանցանքը որո՞ւնն է, հարսին որովհետեւ իր մէջը որ արդէն փոփոխամտութիւնը արմատ գտած է, կրնայ ուրիշ գոյներ ալ առնել ի պահանջել հարկին, գոնէ երեսաբար համակերպելու համար. պէտք է քաջ գիտնայ թէ կեանքին մէջ ամէն սովորութիւն և ամէն վարժութիւն ունականալով բնութեան էական մաս մը կը կազմէ և էակին մէջ կ'ստեղծէ բարոյական բեկբակման նշաններ. մէկ խօսքով կը կազմէ մարդուն նկարագիրը։ Մարդիկ առ հասարակ իրենց չատ մը հակամտութիւններուն մէջ պահպանութեան և փոփոխութեան հակամիտութիւններն ալ ունին, առաջինը՝ մարդուն վերջին տարիներուն մէջ գոյութիւն ունենալ կը նկրտի, իսկ երկրորդը՝ մարդուն առաջին տարիներուն մէջ կ'ապրի, պարզ ըսեմ երիտասարդները փոփոխութեան հակամէտ են իսկ ծերերը պահպանութեան։

Առաջինն է ամէն նորութեան ետեւէ երթալ, իսկ երկրորդը մեժել ամէն նորութիւններ։

Կանանց մէջ փոփոխական միտումը երկու փաշ ունի, այն որ իր աչքատեսը ապրելու եղանակը կը փոխէ, փոխելու համար միայն, առանց նպատակի, և այն կինը որ իր կեանքին մէջ փոփոխութիւններ կը մտցնէ աչխատելու, ապրելու աւելի ազէկ մի՞ոցի մը հետամտելու համար, և ասիկա յառաջդիմութեան համար էական պայմաններէն է։ Իսկ պահպանութեան միտումը մէկ մը ամէն նորութեանց դէմ յամառ յանդգնութիւն մըն է, պախարակելու և մերժելու և բնաջինջ ընելու ամէն փոփոխութիւն և անոնց դիմադրելու, և երկրորդ խորհրդածեալ դիմադրութիւն մը յառաջդիմութեան համար նորութեանց ենթակայ եղող էակին վնասաբեր և անչահ կողմեր ցոյց տալով։ Այս երկու ստորաբաժանումներէն կը տեսնուի որ փոփոխութեան և պահպանութեան միտումներ կ'ստեղծեն էակին մէջ չորս փաշ.

Կին փոփոխամիտ, —կին յառաջդիմասէր, =երիտասարդներուն։ Կին յամառ պահպանողական, —կին խորհրդածող պահպանողական, = ծերերուն։

Առաջին միտումին երկրորդը, յառաջդիմասէրը. երկրորդին միտումին երկրորդը, խորհրդածող պահպանողականը, արդիւնքը կրնայ ըլլալ լուրջ դատարակութեան։

Երբ այս միտումները հակոտնէապար իրար կը հանդիպին և ընտանիք կը կազմեն այն ատեն հաներաչխութիւնը գրեթէ անկարելի է մասամբ՝ եթէ ոչ բոլորովին։ Թէ ինչ ընելու են ասոնք երբ երկու առ երկու իրարու դէմ գան։ Նախ նկատողութեան առնենք փոփոխամիտ հարսը որ հարսնութիւն ընելու կ'երթայ յամառ պահպանողական կեսուրի ձեռքին տակ. Աստուած մի արասցէ։ Կեսուրն յամառ պահպանողական, հարսը փոփոխամիտ, յանցանքը որո՞ւնն է, հարսին որովհետեւ իր մէջը որ արդէն փոփոխամտութիւնը արմատ գտած է, կրնայ ուրիշ գոյներ ալ առնել ի պահանջել հարկին, գոնէ երեսաբար համակերպելու համար. պէտք է քաջ գիտնայ

ժամանորապէս ակար չէ, թէ յանուն մարդասիրութեան թէ յանուն զգացման որ ունինք բնական այդ ազքատներուն հանդէպ։

Հիմա պիտի ըսեն հարսերը թէ ի՞նչ ընենք որ յանցանքը վերցուի մեր վրայէն։ Մեզի գործելու կանոններ թող տուին քանի որ մեր մէջ փորձառութիւնը կը պակսի։ Մէկ է միայն այդ կանոնը ո՛վ հարս, եթէ կ'ուզես այդ ամենուն փափաքելի կեանքին մէջ, խղճի կատարեալ հանդարտութեամբ վայելել ընտանեկան յարկի քաղցրութիւնները, գործէ այնպէս մը որ կեսուրիդ բարոյական բեկբեկումներէն և ոչ մին վիրաւորուի. կատարելով այն պարտքերը որոնք կը ծանրանան վրադ ի հարկին առ երեսս համակերպելով դժուարիդ եկող պարագաներուն մէջ, անկէ քու միտումներուդ գոհացում տալու համար գոնէ։

Այս յօդուածը գրեցի խօսակցիս պատասխանելու, և միանգամայն հարսնիքներու սեզօնին մէջ գտնուելուս համար, այժմէութիւն կրնայ ունենալի հաւատքով։ Վերջացնելու ատեն ըսեմ թէ, բան իս, պակ է այն լուսանքը որ կը տեղայնեն ամէն ի միր և ամէն պարագային մէջ կեսուրներուն գլխուն և յանցանքը ոչ թէ կիսուրինն է այլ միշտ հարսին։ Հոս չխօսեցանք այն տուներուն վրայ ուր բոյն դրած են խաղաղութիւնը, երջանկութիւնը, բարոյական տէսակէտով, քանի որ եր կուստէք դիտեն հարսը կեսուրին և կեսուրը հարսին հոգեբանական այս ճշմարտութիւնները, և այնպէս յարմարցուցած են իրենց գործերուն եղանակաւորումը։ Ըսեմ դարձեալ թէ չուենիմ այն համոզումն թէ այս նիւթը որ իր ամէն պարագաներու մէջ յօդուածով մը կրցայ ի վեր հանել, քանի որ ասա գին նիւթ կրնայ մատակարարել ըստ ինքեան իմաստասէր գրողներու։

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՅՈՌԻ ԲԱՐՔԵՐ

«ՄԵՌՆԻՄ ԷՏ ՔՈՒ ՏՐԿԼԻԿ ՓՈՐԻՆ»

Մուխսի Սախոյի ամուսնութենէն ի վեր անցած են տասնըչորս տարիներ, և ան արդէն բաղդաւորութիւն ունեցած է վեց զաւակներու տէր ըլլալու։ Անոնց բոլորն ալ իրարմէ աստիճանաբար հաւիւ մէկ կամ մէկ ու կէս տարու մեծ են։ Եթէ երբեք մէկը ուշադիր դիտողութեան առնէ այս փոքրիկներու ֆիզիքական կազմուածքը, պիտի տեսնէ որ անոնք բոլորն ալ չունին այն կայտառութիւնն ու քաջողջութիւնը, որոնցմով կը փայլին զաւակներ։

Սախոյի բոլոր զաւակներն ալ, առաւել կամ նուազ տարբերութեամբ, փոքր ինչ գունաթափ, վտիտ և փոքրնին ուռած են, վատառողջ մարմնոյ տէր էակներ են։ Եւ այս տխեղծութեանց ու անկայտառութեանց պատճառները՝ են նոյն ծանօթ աղքիւրէն՝ մայրերու՝ տգիտութենէն, որոնք միմիայն իրենց մասաղ զաւակները դիեցնելու չրջանին մէջ չէ որ առատորէն ու անհաչիւ կը մսխեն բնութեան պարգեւած ձրի սնունդը, այլ և օրրանական չրջանէն դուրս՝ իրենց տղոց 1—12 տարու եղած ատեն իսկ կը շարունակեն միեւնոյն անխորհուրդ սովորոյթը և որկրամոլութեան հանելու ատիճան չատ ու անկանոն սնունդ տալը։ Աւելի բնականաբար կը ֆանգարէ իրենց տղոց կաղմուածքը և առողջութիւնը։ Ինչ ցաւալի տգիտութիւն՝ փոքրիկներուն համար մահաբեր։

* * *

Առտու մը, Սախոյի ընտանիքը, ժամուկէսէ ի վեր էր որ ճայի սեղանին չուրջը բոլորած ու Ստեղծողին պարգեւած բաւարար ու ախորժահամ խորտիկներով իր քաղցը յագեցուցած էր արդէն, երբ տուն վերադարձաւ Սախոն, և առաջին խօսքը որ արտաբերեց ան՝ հաց ուտելու ցանկութիւնը եղաւ։ Հինգ վայրկեանէն պատրաստուած փոքրիկ սեղանը ընտանիքին հօրը՝ Սախոյի առջեւ դրուեցաւ թէ չէ, ան սկսաւ իսկոյն մեծ ախորժով մը ճաշակել կարգաւ, առջեւը դրուած ամէն ուտելիք, երեք փոքրիկ զաւակաց հետ, որոնք չնայելով իրենց կուչտ ու կուռ կերած ու յագեցած ըլլալնուն, Մուխսի հայրիկի սիրոյն! խակպէս իրենց մշտասովոր քնաւորութեան բերմամբ՝ լաց ու ճաղոցի ուժով ճաչեցին նաեւ իրենց հօրը հետ, մասնակցեցան անոր ամէն կերածներուն, մինչեւ որ ճաշը վերջացաւ։

Իրենց հօրը հետ փոքրերուն սեղանին չուրջը բազմած վերստին ուտելու միջոցին, տղոց մայրը զանց չըրաւ սակայն ամենաթոյլ տեսակէտն կշտամբել զանոնք, և այդչափ։ «Չէ՛, չե՛մ, ես դեռ չեմ կշտացած, կ'ըսէր մէկը, իմ փորը չի ցաւիր, ես դեռ կ'ուտեմ։» Եւ ուրիշ մը՝ ուրիշ բան։

Այսպէս անոնք տիկերու պէս լեցուեցան։ Եւ երբ քիչ վերջ Սախոն վեր ելաւ ճաշասեղանէն, փոքրիկներէն մէկը, հոն, ժպտուն դէմքով մը դէպ ի մեծ մայրը դարձաւ և իր ուռած, ճակած մերկ ստամոքսը ցուցնելով գոչեց.

—Տե՛ս, ճոչմա՛մա (մեծ մայր), տես իմ փորը եղաւ արկիկ, կեանքի (հիմա) պատռի։

—Ճոչմամադ մեռնի թող էտ քու արկիկի փորին, ճագո՛ւկս, տէ վազէ՛, թռի՛ր որ մարսես։

Անհուն հրճուանքով մը ցատգռտվեց, և հարկ դատած խորհուրդն ալ տալու չմոռցաւ մեր փոքրիկ տղոց բարեմիտ ճոչմաման, որուն խօսքերն ու ըրածը ո՞րքան եղծանող ու վնասակար էին իր թոռներուն համար։ Ալ ի՞նչ օգուտ տղուն մոր յորդորներն ու բանաւոր արգելքները։ Անոնց համար անհրաժեշտն ու օգտակարը՝ իրենց որկրամոլ և յոռի վարմունքը գործնականապէս արգիլելն է, և եթէ ատիկա բաւարար չըլլար, յարմարաւոր, խիստ ու չարունակական պատիժները տալ, մինչեւ անոնց յոռի բնաւորութեանց ջնջումը։

Ց. Տէվկանց

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆԸ

"ԽԱՒՌԱԿՈՒՌՆ ԱՓՐԻԿԷ,,

Ափրիկէ սրածայր սրունքով, լայն կուրծքով, հեղուկ գանկով մարմնեղ ցամաք մըն է։ Ցուրտ լոգանք մը կ'ընէր ի հակառջային ովկէանը երկարած իր սրունքը, որուն վրայ ձիւնոտ լեռները պալարներ կը չինեն։ Ափրիկէ՝ փորը տուած արեւուն՝ կրակ կը ծորէ, և մէջքը կապած է անտառներու գոռոզ գօտին, որոնց մօտերը անուշ ջրի լիճակներ բոյն են դրած։ Այս լիճերը վեհապետներու անունով մկրտուած են և մարգարտի նման կը չողան Ափրիկէի լայնքին վրայ։

Կողէն կը վազէ Քոնկօ գետը Ափրիկէի չնչերակը՝ որ կեանք բաշխելով իր հովին, կ'երթայ Ատլանդեան Ովկէանոսին մէջ հանդչիլ։ Ափրիկէի արեւելեան կողին վրայ կը բարձրանայ երկու կուսակիներ Քենիայ և Քիլիմանճարրոյ, որոնց վրայ ամպերը կը թառին և լուսաւորները կը հակեն։ Վիքտորիա լճէն ծագում կ'առնէ պաշտեցալ Նեղոսը, որ տակաւ կը լայնանայ, կ'ուռճանայ ու երկիր մը կը ծնի ժպտուն, բեղուն, որուն վրայէն դարեր ու ազգեր թաւալած են։ Նեղոսը իր չունչը՝ մեծ ծովը Մեջերկրականի գիրկը կ'առնէ։ Նիկեր գետն ալ Սուտանի հոգին է և դէպի հարաւ կը չուէ իր եղբայրակից Քոնկոյի ջուրերը ողողուելու։ Սուտան, երկնից ցոզը, արեւուն ժպիտը վայելած իր քրքիջ ծոցէն այլազան բուսաբերութիւն մը, մարգերու ու անտառներու հիանալի աչխարհ մը կ'արտադրէ։

Սահարան, աւազի այդ անհունը, Ափրիկէի կրակոտ կուրծքն է որ աչխարհակալած է ցամաքային էն պատուական մասը, ու կը հեգնէ կարծես քաղաքակրթութեան զինք նուաճելու բոլոր ճիգերը։ Սահարան ծոմ է դարերով ու ծարաւէն կը պապակի. ուղտերը միայն իր լռութիւնը կը խռովեն ու մարդերը հոս հոն մրջիւններու պէս կ'երերան։ Սահարան վեր Ադլազի գօտին կ'երկարի ու անկէ անդին բարեբեր հողի կանաչ երիզ մը կը բոլորի։ Ափրիկէի կողերը ցցուած, պորտը ուռած, կուրծքը տափակ ու գանկը կնտակ է։ Կը մտածեմ թէ իրօք ալ Ափրիկէն իր պատմութեան նման կազմութիւն մը չունի ու մարդիկ իրաւունք չունի՞ն զայն «խաւառակուռն» կոչելու, թէեւ այդ բառը այսօր իր գոյութիւնը ջնջած ըլլայ։

Սրտագրոյթ.—Ափրիկէ արուեստին չնորհած դիւրութիւնները չունի առատ

«ՄԱՆԶՈՒՄԷՒԻ ԹԵՐԹՕՆԸ» 31

ՀԱՆՐԻ ՄՕՏԻ

ՆԱԽԱՆՁՈՏ ԿԻՆ

Ս.ՌՈԱԶԻՆ ՄԱԱՍ

Ֆ.Պ.

Դուրսը՝ տակաւ տարածուող մութ արպին մէջ մնած էր իր ակնարկը, և երթալով դուրս կը կախուէր, խրծքը խորտակելու վտանգը աչքը ունած։

Քիչ քիչ անձրեւը դադրեցաւ ու աղեղանցն որոտումներուն ժխորը նուազաւ։

Այդ պահուն լոյս մը չողաց մթնոլորտին մակերեսը՝ փոթորիկէն ետքը խաղաղ եկած ելեքտրականութեան պատճառով։

Ֆերնանտ խուլ մռնչիւն մը հանեց իր բերնէն։

Գրեթէ հարիւր քայլ անդին, դեռ դալար թուփերու կոյտի մը մէջ, Բոպէր խանդավառ՝ Էլիզին առջեւ ծունկ չոքած էր և յուզուած անոր ձեռքերը կը պագնէր։

Նախանձով և յուսահատութիւնով լեցուած, սրտին բարախումը դադրեցաւ։ Մարմինը պրկուեցաւ մահուան դէմ մղուած ջանքի մը մէջ երկնային կծկումով մը, և մեծ աղմուկով տախտակամածին վրայ հաւաքուած սառ ջուրին մէջ գլորեցաւ։

Այս յուսահատի վայրագ ու չարաղետ ճիչին, գերմարդկային աղաղակ մը պատասխանեց։

—Աղջի՛կս...

Արիչիթա աչքերը արիւնով լեցուն, վազեց Ֆերնանտին վրայ, վերցուց զայն և անկողնին մէկ ծայրը պառկեցուց։ Ցետոյ պատուհանը գոցեց և մէկ ձեռքով արագօրէն անոր շապիկը հանելով, Ատուածածինին ալ անձեմ մը ուղղեց։

Բովէն լաթ մը առաւ ու սկսաւ մէկ ձեռքով, ուժգնօրէն Ֆերնանտին մարմինը շփել. միւս ձեռքով անոր կուրծքին վրայ, կամաց կամաց, օ տը գօլոնները կը լեցնէր։ Թէ՛ կը կատարէր այս գործը, և թէ արցունքի խոշոր կաթիլներ կը հոսէին իր աչքերէն, այտերուն խոռոչները լեցնելով։

Իր այս դարմանը լմնցնելէն վերջ, արեան չրջանը գրեթէ կանոնաւորած էր ու մարմին վրայէն այն ատիճան յայտնի կ'երեւար ասիկայ, որ կը կարծէր թէ արիւնը դուրս պիտի պոռթկար։ Եւ սակայն Արիչիթա կը տեսնէր որ Ֆերնանտ դեռ փոքր չունչ մը կ'առնէր, այն ատեն, արագօրէն իր լաթերը հանեց և ճիշդ հաւատարիմ շունի մը պէս, որ մահի մօտ եղող իր տէրէն չի զատուիր քնաւ, անոր քովը պառկեցաւ մերկ և սկսաւ կուրծքին վրայ սեղմել իր կենդանական տաքութիւնովը, տաքցնելու համար աղջիկը։

Այն ատեն Ֆերնանտ հառաչ մը արձակեց։

Արիչիթա տեսնելով այս կենդանութեան նշանը, կրքոտ ուրախութեան ճիչ մը հանեց իր բերնէն։ Տեղէն ելաւ, վազեց քիչ մը մէլիսի չուր բերելու և անոր հանդարտեցնող կաթիլներէն, քանի մը կաթիլ Ֆերնանտին գոցուած ակռաներուն մէջը լեցուց։

Աղջիկը սարսուռ մը ունեցաւ յանկարծ և արթնցաւ, մթնոլորտ ատեն թեւը դէպի պատուհանին կողմը երկնցուց ըսելով,

—Հո՛ն... Ամ հո՛ն... Հո՛ն, թաւուտին մէջն են անոնք։

Արիչիթա պատուհանին վրայ խոյացաւ և բացաւ զայն։

Ցմոյն լուսնակին փայլուն շողերուն տակ, պարտէզը աղուոր մը լուսաւորուած էր, ցորկեկուան պէս։

Դուրսը դիտեց Ծերուկ Մահոնուհին։ Ամայի էր. պատուհանը գոցեց ըսելով

—Մէ՛կը չկայ։

—Ե՛ս տեսայ, կ'ըսեմ կոր քեզի...։ Հո՛ն են...

—Ուրեմն գացեր են։

—Դո՞ն ուր էիր։

—Հայրիկիդ քով։ Հոսկէ ելած ատենս կանչեց ինծի։

—Ա՜հ, պոռաց Ֆերնանտ. ինչո՞ւ թող չի տուիր որ ես երթայի։

Ֆերնանտ կ'ուզէր երթալ Էլիզը ծեծել, և սակայն Արիչիթա բռնութիւնով անկողնին մէջ պառկեցուց զայն։ Աղջիկը կատաղութենէն ըռանները չէր գիտեր, խենթի պէս կը զառանցէր։

Ծծմարը անոր գլխուն կողմը նըստաւ և մօր մը պէս խնամել սկսաւ զայն։ Վրան խնամքով կը ծածկէր, որպէս զի ցուրտ չառնէ։ Ետքը զանգակը զարկաւ և հրամայեց որ տաքուկ ճերմակեղէններ և տաքցնող ըմպելի մը բերեն վեր։

Ճերմակեղէնները հագցուց և ումպ ումպ ըմպելին խմցնել սկսաւ։ Հիւանդ աղջիկը՝ անգիտակ իր վիճակին՝ մեքենաբար կը խմէր։

Այս խնամքները չադայելու ատեն, Արիչիթային բարկութիւնը գրեթէ անցած էր։ Մինակ իր սեւ աչքերը, փոխանակ հուր ակնարկներ սրսկելու, դողդոջ լոյսեր կ'արտացոլար։

Ծամը ցորկուան 4½ին ատենները Ֆերնանտ, որ անկողնէն չէր եկած բնաւ իր վերջին խօսքերը արտասանելէն ի վեր, ու տեսակ մը քնատութեան մէջ ինկած էր, արթնցաւ։ Արիչիթային նոր տեղեկութիւններ հարցուց։ Պառաւը հանդարտեցուց զայն, ըսելով որ միւս օրը կը դոհացնէ զինքը այդ մասին, և անոր բաւ որ իր տեսածները պատմէ։

Այն ատեն աղջիկը, կոտրած ու տրտում ձայնով մը պարզեց այն տեսարանը որուն ներկայ եղած էր, միեւնոյն ատեն սարսռալով ու ամէ՛ն մէկ նախադասութեան ատելութեան շեշտ մը կցելով։

—Վրէժը պիտի լուծե՛նք, պոռաց Արիչիթա։

Ֆերնանտի դէմքին վրայէն դառն ժպիտ մը անցաւ ու գրեթէ չնչահատ անկողնին վրայ ինկաւ։ Քանի մը վայրկեան վերջ քնացաւ նորէն։

Արիչիթա, անոր մնարին մօտ, թիկնաթոռի մը վրայ նստաւ, աչքերը վրան յառելով և անոր ամէ՛ն մէկ շարժումին ականջ դնելով։

(Շարունակէն)

արտադրոյթ ունենալու համար։ Անոր հողը մինչեւ կուրծքը ճեղքուած չէ, որովհետեւ իր զաւակները գաւազանին ծայրովը կը քերեն՝ ինքզինքին կրչտացնելու չափ ուտեստի համար։ Բընութիւնը հոն առատաձեռն է առանց քրտինքի լիուլի կը պարգեւէ ճոխ բարիքներ։ Ափրիկէ անտառներ ունի որոնց մէջ մարդու չունչ լսուած չէ, ուր գազանները կը տիրապետեն։ Բամպակ, չաքար, եգիպտացորեն՝ եգիպտոսը կ'օրհնեն։ Զիթապտուղ, թուզ, նարինջ, նուռ՝ միջերկրանը եզերող երկիրներու մէջ կը ծիծաղին։ Սահարան՝ ծարաւ անցորդին ջուրի տեղ, անապատ աղ կուտայ։

Հապշիստանի սարերուն մէջի խոսք կը ծածանի ու ոչխարները կը գերնան։ Սուտանի մէջ ցորեն, բամպակ անտառային ու արեւադարձային այլազան բոյսեր ապագայ գաղութներու խոստմնալից դաշտը կը պարզեն։ Հասարակածային Ափրիկէի մէջ բոյսերը կը լեռնանան։ Անկէ վար դարձեալ ափ առ ափ մշակուած հողեր կամ կանաչ արտավայրներ կը զարդարեն երկիրը։ Բարեյուսոյ մէջ միլիոնաւոր ոչխարներ լեռներու կուրծքը կը զարդարեն ու վաճառականութեան ընդարձակ դաշտ կը բանան։ Կրիգալէնդի մէջ ոգեմանդի ու Թրանսվալի մէջ ոսկիի հանքերը շողալով, կը շլացնեն անկուշտ Եւրոպացիին աչքերը, որոնցմէ մէկը անա իր նպատակին կը հասնի այսօր։ Դեռ ո՞վ գիտէ բնութիւնը ինչ անգին օժիտներ ծրարած է Ափրիկէի լեռներու երակներուն մէջ, ինչ թագուն հանքային հարստութիւններ, որոնք օր մը աշխարհի տնտեսակաը յեղաշրջելու բնութիւնը պիտի ունենան։

Ափրիկէ չմշակուած գանձ մըն է, անմշակ վիճակին մէջ եթէ այսչափ հիասքանչ արտադրոյթներ ունի, ինչ՞ը չպիտի ստեղծէ, եթէ օր մը գիտութեան մոգական ձեռքը անոր ճակատը փայփայէ, եթէ վաճառականութեան ու գաղթականութեանց սուր մրակները զայն խթանեն, երբ արեւին տաքէն ու գետերուն ցողին հետ մարդոց քրտինքն ալ վազէ այդ բերդուն հողին վրայ։

Կենդանական արտադրոյթները նըմանօրինակ ճոխութիւն մը ցոյց կուտան, զարհուրելի կոկորդիլոսը, անճոռնի ձիաձուկին, համբերատար ուղտը, կոկղավիզ ջայլամը, սրնթաց ձին, իմաստասէր փիղը, պիսակաւոր ընձուղտը, անզգայ ռնգեղջիւրը, ցից թիցը, շատախօս կապիկը, չարաճճի բզեզը, մրջիւնն ու մկէզը, միջատն ու մողէսը ու միլիոնաւոր ոչխարներ ու արջառներ Ափրիկէի մէկ ծայրէն միւսը կը թափառին, արձակ համարձակ զերծ մարդկային հալածանքներէ, թէեւ պարբերաբար վայրենիի մը կամ ճերմակ դրսորդի զէնքերուն, դարաններուն կը զոհուին։

Ցեղեր.—Ափրիկէ ցեղերու խառնուրդն մըն է. ճերմակ ցեղին էն ուշիմ հատուածը ու սեւ ցեղին էն խոշոր զանգուածը, անոր մէջ բազմաձիգ ցեղերու ծնունդ տուած են։ Պէրպէրն ու Մաւրիտանացին, Գնչուն ու Հրէան հիւսիսի տարասեռ բնակչութեան մէկ ճիւղը կը կազմեն։ Իտալիոյ, Աստրիոյ անօթիները հոս ճոխութեամբ հաց կ'ուտեն։ Հապէշը իր ազդեցութիւնը տարածել կ'ուզէ չրջակայ ցեղերուն մէջ ալ։ Սօմալը, Կալլան, Դավիդժն ու Ֆէլլանը Սուտանի մէջ իբարանցում կը պատճառեն։ Լիպերիացին, վայրագ Տահոմէցին, կատաղի Աշանթին, սեւերես Նիկրօն, ապուշ Պուշմէնն ու ոչխար Հօթէնթօթը, խըստաբարոյ Բաֆիրն ու դալմ Զուլուն հոս կը բնակին, քովէ քով, քիթ քիթի. աչքաց Անգլիացին ու հայրենասէր Պօէրը, ծոյլ Փորթուկէզն ու գործօն Գերմանը, սրամիտ Պելճիացին ու անճարակ Իտալացին, բուռ Մաթապէլը, ու ասոնց հետ բիւրաւոր անորակելի ցեղեր տեսակ մը խառնարան դարձուցած են Ափրիկէն, ուր ամէն ինչ անկատ ու լոյծ կերպարանք մը ունի ու տարասեռ այլազանութիւնը ցեղագիրներու խելքին պատճառ կը պատճառէ։

ՅՈՎՀ. ՊՈՒՃԻԳԱՆԵԱՆ

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

ԱՇՍ ԴՐԻՇԵՐՈՒԱՆ

19 Յունիս 1902

Ֆրանս.	3%	(3% Français)	101 77
Բէժի		(Tab. Turcs)	— —
Գոնսոլիա.		(R. Turque D.)	26 77
Երկաթուղի		(Lots Turcs)	115 —
Պանգ. Օթթ.		(Banque Ott.)	570 —
Թրանսվալ		(Transvaal)	152 —

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

ՏԻՎԷԹԻ ՄԷԿ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ.—ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ԴԻՒՑԱԶՆՈՒՀԻՆԵՐԸ։

Սրտաճմլիկ տեսարաններ տեղի ունեցան, յունիս 12ին, երբ Պօէրները կեդրոնական բանակատոյը մտան։

Տէվէթ զօրավարը, սեղանի մը վերայ ելած, սրտայոյզ բանախօսութիւն մը ըրաւ, որուն մէջ խօսքը կանանց ուղղելով չնորհակալութիւն յայտնեց անոնց, այն օգնութեան համար, զոր անոնք ընծայեցին ազգային հարցին, պատերազմին ամբողջ տեւողութեանը միջոցին։

«Ո՛վ կիներ, բաւ զօրավար Տէվէթ, չատնց մենք պիտի լքէինք պատերազմը, եթէ դուք այնքան հաւատարմօրէն կապուած չըլլայիք ձեր երկրին։ Ո՛չ, ես չպիտի ուզէի պատկանիլ ազգի մը, որուն կիները իրենց ազգին համար անձնուէր չեն։ Ճակատամարտի ամէնէն տաք միջոցներուն, բոլոր բանակեղերէ մեզ հասած լուրերը, —լուրեր՝ որոնք մեզ կը ճանչցնէին ձեր հաստատամտութիւնը և կորովիութիւնը, —կ'ոգեւորէին պատերազմիկները ետանդալից խանդով մը, այնպէս որ, եթէ նոյն իսկ մենք ամէնքս ալ մեռնէինք պատերազմին մէջ, ձեր պարտականութիւնը պիտի ըլլար, ո՛վ կիներ, մեծցնել ձեր զաւակները սա իմ բերած մարդոցս չափ անդրդուելի։

«Այսօր, միայն այսօր, և ոչ երբեք առաջ, նոր կառավարութեան մը հովանաւորութեան տակ ենք. և այդ կառավարութիւնը անգլիական կառավարութիւնն է։ Պէտք է ըսեմ ձեզ թէ՝ անիկա՝ է օրինաւոր կառավարութիւնը։ Կ'ըսե՛մ ձեզ որ մեր կառավարիչներն է ան, և ես հիմա ինքզինքս այդ կառավարութեան տակ կը գտնեմ։ Անյուսութեան մինչեւ վերջին ատիճանը պատերազմեցայ ես։ Ալ ժամանակ էր որ վար դնէինք զէնքերը։ Դառն պարտաւորութիւն մը եղաւ ատիկա։

«Կը յորդորեմ ձեզ հաւատարիմ ըլլալ մեր նոր կառավարութեան։ Կը զգամ թէ ձեզի համար տխուր բան է իմ բերանէս լսել մեր նոր կառավարութիւն մը ունենալը։ բայց Աստուած այդպէս ուզեց։

Պարտաւորուեցանք լքել ազգային հարցը, այն հարցը՝ որուն համար ամբողջ երկու տարի և ութը ամիս պատերազմեցանք։ Աստուած կը պատուիրէ մեզ այսօր, իբր քրիստոնեայ ժողովուրդ, որ հաւատարիմ ըլլանք մեր նոր կառավարութեան. բոլոր սրտանց չնորհակալ եմ ձեզ, ո՛վ իմ քոյրերս, ձեր հաւատարմութեան համար՝ մեր հայրենիքին, ձեր հաւատքին համար՝ մեր հարցին։ Հպատակինք Աստուծոյ անօրինածին, ինծի և իմ ժողովուրդիս համար։ Կը խնդրեմ ձեզմէ որ հաւատարմաբար ծառայէք մեր նոր կառավարութեան, Պուրկէրներուն և ինծի պէս»։

ԷՏՈՒԱՐԴ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

ԵՒ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՊԱՍԻՐԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Բարիզեան թերթի մը թղթակիցը Լոնտոնէն կը գրէ թէ՝ Էտուարտ թագաւորը և Ալեքսանդրա թագուհին, անցեալ շաբթուան մէջ իրենց երախտագիտական զգացումները յայտնած են Ֆրանսայի և Միացեալ Նահանգներուն բարեսիրութեան համար, որով այս երկու երկիրները ուզեցին պատուել գթասիրական ընկերութեան հանդէսը։

Նոցին Վեհափառութիւնք հաճեցան նուիրել իրենց հովանաւորութիւնը ֆըրանսական այս գթասիրական հանդէսին։ Անչուշտ արքայական այս հովանաւորութիւնը մեծ զարկ մը տուաւ հանդէսին յաջողութեան։

Հակառակ աննպաստ օդին, արդիւնքը շատ գոհացուցիչ եղած է։ պէտք կայ ըսելու նաև թէ՝ Լոնտոն գտնուող Ֆրանսացիները երախտագիտական չափազանց խոր զգացումներ կը տածեն Սէնթ-Ճէյմսի կողմէ ցոյց տրուած համակրանքին։

Միւս կողմէ, Լոնտոնի Ամերիկեան գաղթականութիւնը խիստ հպարտ կը զգայ ինքզինքը, թագուհիին և թագաւորին՝ ամերիկեան դեսպանին հետ ճաշած ըլլալուն համար։ Հաղուագիւտ բան է Լոնտոնի մէջ դեսպանի մը այդ տեսակ մեծարանքներու արժանանալը. և ատոր համար՝ Ամերիկացիք հպարտանքով կը յիշեն իրենց եղած այս պատիւը։

Յիշեալ հացկերոյթին առթիւ դիտուեր է որ, օտար տէրութեանց դեսպաններէն, ռուսական դեսպանը միայն ներկայ գտնուեր է սեղանին, բան մը, զոր Ամերիկացիք կը վերագրեն Ամերիկայի և Ռուսիոյ օրտակից յարաբերութեանց, յարաբերութիւններ զորս երկու տէրութիւնները կը ջանան հետզհետէ աւելի խոր կապերով ամրացնել, այլ եւայլ միջոցներով։ Դիտելի է որ Էտուարտ թագաւորը, հանդէսին ամբողջ ընթացքին մէջ, ցոյց տուեր է իր բարձր համարման հաւատիքը երկու հանրապետական երկիրներու։

ԶԻՆԱԿԱՆ ՏՈՒԳԱՆԷՒ ԽՆԴԻՐԸ.—Բէքինի մէջ յունիս 14ին, նախարարները որոշեր են որ տուգանքի հատուցումը տեղի պիտի ունենայ ոսկիին 5%ով արժէքին համեմատ, և մաքսային օրէնքները պիտի գործադրուին արծաթին արժէքին համեմատ։ Այս որոշումը նպատակ ունի Զինաստանի կացութիւնը կարելի եղածին չափ թեթեւցնել, և դիւրութիւններ ընծայել իրեն տուգանքի հատուցման մասին, որոնք աւելորդ ու մեծ ծախք մըն են երկրին։

Տուգանքը պիտի բարձրանայ 530 միլիոն թաէլի։ Բրինձի գինը երկու ամիսէ ի վեր կրկապատկուած է, ինչ որ մեծ դժգոհութեան և զրկանքներու դատապարտած է գործաւոր ժողովուրդը։ Տուգանքի նոր պայմաններուն մասին կ'ըսուի թէ Բէքինի օտար տէրութեանց ներկայացուցիչները, պայմաններուն վերանորոգման համար գերմանական պատուիրակի մը ներկայացուցած ծրագիրը ընդունած են։ Հիմա այդ ներկայացուցիչները, բոլորովին համաձայնած են, որովհետեւ անոնք ամէնքն վազ անցած են իրենց յարուցած դիտողութիւններէն։

Որոշման ստորագրումի արարողութիւնը պիտի կատարուի, ներկայացուցիչներուն յառաջիկայ նիստին մէջ։

ՌՈՒՍԻԱ.—Գրականութեամբ և գիտութեամբ զբաղող կարգ մը մարդիկ, որոնք հեռացած են մայրաքաղաքէն սոյն վերջին երկու տարուոյ ընթացքին մէջ արտօնուած են Սէն-Բեդերսպուրգ գալ։ Սոյն վերադարձը ցոյց կուտայ թէ՝ ներքին գործոց նախարարը Մ. Փլէհվ հաշտարար ընթացքի մը կը հետեւի։

ԿՐԻՄ ԳՆԴԱՊԵՏԻՆ ԳՈՐԾԸ.—Կրիմ գնդապետին արարքէն տեղեկութիւն ունեցող վկաները լսուեցան. վկաներու հարցաքննութիւնը տեւեց առաւօտեան ժամը 10էն մինչեւ ժամը 5 կէս օրէն վերջ. դատավարութիւնը սկսաւ իրիկուան ժամը 7ին և տեւեց մինչեւ 11։ Դատարանը խորհրդակցութենէ ետք իր վճիռը արձակեց, որով զրկեց Կրիմը քաղաքացիական և քաղաքական ամէն իրաւունքէ։

ԷՏՈՒԱՐԴ Է.ի ԳԱՀԸ.— Անգլիոյ թագաւորին գահը չքեղ կերպով չինուած է Բարիզի մէջ։ Կ'ըսուի թէ կահ կարասիներու չինութեան մէջ խիստ վարպետ արհեստագէտ մը գահին փայտի մասին վրայ աշխատած է. գահին վրայ գործածուելիք կերպասը հիւսուած է Լիոնի մէջ. ժապաւէններն ու զարդերը չինուած են Մոնմարթրիի մէջ։

ՖԷՐՏԻՆԱՆՏ ԻՇԽԱՆԸ ԵՒ ՁԱՐԸ.— Ձարը հետեւակ զօրաց 54րդ գունդին պատուոյ պետ կարգած է։ Ֆերտինանտ իշխանը։

ԹԱԳԱՎՈՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ.— Վալտերզէ կոմսը Լոնտոն պիտի երթայ ներկայ գտնուելու համար թագաւորութեան հանդէսներուն։ Կոմս Վալտերզէ մասնաւոր հրաւէր ընդունած է Անգլիոյ թագաւորէն։

ԽՆՁՈՅԹ.— Օսկար թագաւորը անցեալ շաբաթ օր խնջոյք մը սարքեր է ի պատիւ Նիւկուայ Թրուին դպրոց շրջենաւի աշակերտներուն և պաշտօնատարներուն, 250ի չափ հրաւիրեալներ ունեցեր է։ Բոլոր ներկայք իրենց չնորհակալութիւնները յայտներ են իրենց եղած այս պատուոյն համար։ Սեղանին ներկայ են եղեր նաեւ ի մէջ այլոց Շուէդի նախարարը, Սթոքհոլմի ծովային պաշտօնատարները։

Մ. ԼՈՒՊԵՑԻ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵՒՆԸ.—Մ. Լուպէ Ալէքիս պիտի երթայ և այդ պատճառաւ հետզհետէ պատրաստութիւններ կը տեսնուին։ Մ.Մ. Դոմպ Անտրէ, Բէլլեթոն և Տումէրկ պիտի մասնակցին այդ ճամբորդութեան։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՋՈԿԱՏԻ ՄԸ ՁԱՐԴԸ.—«Էքօ տը Բարի» կը գրէ թէ, ֆրանսական բանակ մը, ֆրանսական կուիսնիոյ մէջ ջարդուած է։ Սակայն Ֆըրանսայի զինուորական նախարարութիւնը այս մասին ստոյգ բան մը չգիտեր ցարդ։

ԱՆՆԱՄԻ ԻՇԽԱՆԸ.— Աննամի իշխանը Ալէքսիայէն մեկներ և ուրբաթ օր Մարսիլիա գացեր է և անկից ալ Բարիզ պիտի երթայ։ Աննամի իշխանը միշտ կը փափաքի եղեր Ֆրանսա այցելել։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏԱՆ ԳՈՂԸ.—Ժընէվի ոստիկանութիւնը վերջերս ձերբակալած է պանդոկի մը մէջ Բարիզի ֆրանսական դրամատունէն 500 հազար ֆրանքի եղողութեան հեղինակներուն պետը, Լէշանալը։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ.— Շատ մը լրագիրներ կը հաստատեն թէ Հնդկաստանէ արուած լուրերը աննպաստ հանգամանք մը ունին. երաշտութիւնը այժմէն իսկ սկսած է և եթէ չարունակէ նմանը չտեսնուած սով մը տեղի պիտի ունենայ։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՔՈՒՊԱՅԻ ՄԷՋ—Հավանայէն «Նիւ-Եորք Հէրալտ»ի 16 յունիս թուականով քաշուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Քուպայի տնտեսական վիճակը հետզհետէ տագնապալից կը դառնայ. հազարաւոր գործաւորները գործ չունին, և չեն կրնար փոխառութիւն մը ընել իրենց գործին վերաբերեալ ծախսերու համար։ Կղզիին մէջ հրատարակուած թերթերը կ'ըսեն թէ աղքատութիւնը արշաւասոյր կը յառաջանայ։ Երկու երեք ամիսէն չատեր անունդէ իսկ պիտի զրկուին։

«Թրիպունա» լրագիրը կ'ըսէ թէ եթէ Ամերիկա օգնութիւն մը չընծայէ Կղզին պիտի տիպուի փոխադարձ օգնութեան դաշինք մը՝ Անգլիոյ հետ։

ՈՒԽ ՕՐԷ Ի ՎԵՐ ԿԱԽՈՒԱԾ.— Մոլանպիքի ոստիկանութիւնը Վանտէնպերկարտ փողոցը բնակող Էտուարտ անունով 57 տարեկան բանւորի մը շաբաթէ մը ի վեր անյայտ ըլլալուն վրայ կը զբաղէր։ Խուզարկութիւնները ապարդիւն եղած էին։ Երկուշաբթի առաւու կորսուող գործակալին գլխաւոր վարձակալը, հող կրող գործաւորին սենեակը կ'երթայ վարձելու համար. և հոն կը տեսնէ որ գործաւորը կախուած է մահճակալին քովը։ Ութ օրէ ի վեր մեռած և դիակը գրեթէ անճանաչելի եղած է։ Անձնասպանութեան պատճառը հասկցուած չէ։ Գործաւորը բարեբաղդաբար ամուսնացած չէր։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ Ի ՍԻՐԱԿՈՒՍԱ.— Սիրակուսայէն քաշուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Սիրակուսայի մէջ երկուշաբթի գիշեր ստորերկրեայ որոտումներով սաստիկ երկրաշարժ մը տեղի ունեցեր է։ Առաջինին յաջորդեր է երկրորդ մը, ժողովուրդը զարհուրած է։ Շատ մը ընտանիքներ թողած են իրենց տունը, սակայն անձի վնաս չկայ։ Այդ օրերուն երկինքը մթնցեր և տագնապը անտանելի եղեր է։

ՄԻՒԹԷՆԷՎԱԻԻ

ՏԷՐՕԹ ՊԻՆ ՏԷՐՕԹ ԵՒԻԶ ՍԷՆԷԼԻԹ ՊԻՐ ՍԱՆՏԱԼ

Մըսըրտա (Տարֆուրտա) ախիրէն քէշֆ ու իխրաճ օլունան պիր սանտալը 4400 սէնէլիթ եանի միլտաը Իսատան 2500 սէնէ գատար ագտէմ գատար ինչա խիլտիեի զանն ու թախմին օլունուեոր։ Պունդն սուրէթը ինչասը վէ քէրէսթէ վէ սարիէսինին հէյէթը մէճմուասը՝ պու կիւն ինչա օլունան սանտալլարը անտրրմագտատարը։ Թահթա վէ քէրէսթէլէրին արասը ասֆալէթ խէ թրգանմըշ տրր. պիր գաչ քիւրէկ գըրընթրը տախի պուլունմուշ տրր։ Պունուն իւղերինտէքի տիրէք մահալընա պագըլըրտա, գըրգասրը եվվէլ տախի ֆրըսաթ տիւչիւքճէ, եէլգէն գուլլանտրգլարը անլաշըլըեոր։

ԹԷՎԱԺԻՀԱԹ

ՃԷՄԻԷԹԸ Բուսումիէ աղալըղնա Շքօտրա բուսումաթ նազըրը սատտ. Շէվքէթ պէյ էֆէնտի.

Շքօտրա բուսումաթ նէզարէթինէ՝ էօնտէսինէ թէրֆիէն բիւթպէի Սանիէ սրնֆը միւթէմայիզի թէվճիհ իլէ, Տէրսատէթ մատէն քէօմիւրի կէմրիւկի միւտիրի՝ իզզ. Մէհուտ պէյ.

Տէրսատէթ մատէն քէօմիւրի միւտիրիյէթինէ միւֆէթթիշ Մէհմէտ պէյ թային պույրուլմուշ տրր.

ՆԵՐՔԻՆ

ՄԷՎԼԱՆԱՅԻ ՏՕՆԸ.— Մարգարէին ծննդեան գիրքին ընթերցումը, առջի օր մեծ հանդէսով կատարուեցաւ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Ժամը 5.20ին Վեհ. Սուլթանը փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած և իր դէմը ունենալով Սպարպետ Բիզա փաշան, Համիտիէ մզկիթը գնաց չքեղ հանդէսով։ Մեծ-Եպարքոսը, բոլոր նախարարները և կրօնական, քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարները՝ ամէնքն ալ պաշտօնական համազգեստով՝ մզկիթին բակէն դիմաւորեցին Ն. Վեհափառութիւնը և բարեւի կեցան։ Վեհ. Սուլթանը մզկիթ մտնելէն ետքը, կէսօրուան աղօթքը կատարուեցաւ։ Յետոյ Այասոֆիայի մզկիթին Ռիւբաի Շէյխի Հաճի Աքիֆ էֆ. և Թաշքէօբրիւլի Տէրվիշ էֆ. քարոզներ խօսեցան և բարեմաղթութիւններ ըրին Ն. Վեհափառութեան համար։ Ապա սկսաւ Մարգարէին ծննդեան գիրքին ընթերցումը։ Այդ միջոցին խնկամաններ կը վառէին։ Երբ կարդացուեցաւ գիրքին այն մասը որ Մարգարէին ծնունդը կը ծանուցանէ, Վեհ. Սուլթանին կողմէ չնորհուած արտօնութեամբ, Բ. Դրան արարողապետ Ֆէյզիի պէյ, և նուիրական վայրերու Թարգման Հաճի Աթաուլլան պէյ, արարողապետ Իպրահիմ պէյի առաջնորդութեամբ, պատիւ ունեցան Ն. Վեհափառութեան ներկայանալու։ Աթաուլլան պէյ մատոյց Մէքքէի Էմիր Ավնիւրրէֆիգի փաշայի այն գիրը, որով կը պատասխանէի կայս. հրամանագրի մը՝ հրամայող որ ուխտաւորներուն հանգստութեանը հոգ տարուի։ Աթաուլլան պէյ նաեւ մատոյց նուիրական վայրերու Շէյխ՝ Օսման փաշայի կողմէ զրկուած արմաւները։ Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ ընդունիլ։ Այդ միջոցին մառնապետ Օսման պէյ Ն. Վեհափառութեան մատոյց Մէվլլուտի օշարակը ու շաքարը։ Ուրիշ պաշտօնեաներ ալ Մեծ-Եպարքոսին ու բոլոր նախարարներուն մատուցին Մէվլլուտի օշարակը ու շաքարը։ Մզկիթին մէջ ու դուրսը գտնուողներուն, ինչպէս նաեւ զինուորներուն օշարակներ և շաքարներ բաշխուեցան։ Մարգարէին ծննդեան գիրքին ընթերցումը տարտեւէ ետքը, հանդիսաւոր բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Սուլթանին համար։ Ժամը 6ին Ն. Վեհափառութիւնը, փառաւոր կառքի մը մէջ բազմած և իր դէմը ունենալով Կայսերազուն իշխան Պիւրհանէտտին էֆ.ն և Սպարպետ Բիզա փաշան Կայսերական Պալատ դարձաւ։

—Բոլոր նախարարները և կրօնական, քաղաքային ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարները կայսերական պալատ գացին եւ, իրենց չնորհաւորութիւնները մատուցանելով, արժանացան կայսերական մեծարանաց։

—Եգիպտոսի Խիվը, Մէքքէի Էմիրը, կուսակալները, զօրաբանակներու հրամատարները և օտար տէրութեանց քով գտնուող օսմ, դեսպանները, Մէվլլուտի առթիւ, չնորհաւորական հեռագիրներ ուղղեցին կայսր. պալատ։

—Կայս. Իրատէի մը հաճաձայն, առջի օր շաքարներ բաշխուեցան կ. Պոլիս գտնուող բոլոր զինուորներուն, պետական վարժարաններու ուսանողներուն, թէքքէներուն, Համազգային անկելանոցին, և Համիտիէ մանկանց հիւանդանոցին։

ՎԵՀԱՊԵՏՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ.— Ռուսիոյ Զարը հեռագիր մը ուղղած է Վեհ. Սուլթանին որով չնորհակալութիւն կը յայտնէ, իր հօրեղբօրորդւոյն Միխայէլովիչ Մեծ-Դուքսին Պոլսոյ մէջ վայելած պատիւներուն համար։ Վեհ. Սուլթանն ալ պատասխանած է Զարին։

ՀԱՑԵՐԸ ԵՒ ՓՈՒՌԵՐԸ.—Հացերը, չալող մեքենաներով պատրաստելու համար Պետական Խորհուրդը որոշում մը տուած էր։ Այդ որոշումին գործադրութեան և փռապաններուն մեքենայով հաց պատրաստելը ստիպելու համար, արտաքին գործոց պաշտօնատունը եւրոպական օսմ. հիւպատոսներուն հրանագ կը հարցնէ այդ քաղաքներուն մէջ գործածուած հացի մեքենաներուն կանոնաւորութեան, գինը, ուրուելու պարագային դիւրաչինութեան մասին։

—Այդ մարդ կը զարմանար թէ ֆրանճէլայի պէս ճերմակ, բայց պարզ հացեր 40 փարա գինով ի՛նչպէս կը ծախուի Պալըք Բազարի փուռին մէջ։ Բաղաքապետութիւնը առջի օր 77 օխա հաց գրաւեց յիշեալ փուռէն որոնցմէ մէկը քննելով տեսնուեցաւ թէ 45 կրամ պակաս է և թէ կարծեցեալ խաստութիւնը չունի։ Խստիւ ազդարարուեցաւ յիշեալ փռապետին որ այսուհետեւ սովորականին պէս հաց չինէ և պաշտօնական սակագինին համաձայն ծախէ։

ԻՍԼԱՄ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐԷՆ 15 հոգի առջի օր յունական չոգենաւով Վառնայէն Պոլիս եկան։

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԸ ԳԱԻԱՌՆԵՐՈՒ ՄԷՋ. — Սվազի և Թոգատի քաղաքապետական բժիշկները տեղեկագրած էին թէ յիշեալ տեղերուն մէջ ժողովուրդին հարիւրին 10 կամ 15ը սեռային հիւանդութիւններէ։ մանաւանդ գաղղիական ախտէ վարակուած են։ Այս վիճակին դարման մը տալու համար Ներքին Գործոց նախարարութիւնը հարկ եղած արմիկական հրանանգները զրկեց յիշեալ գաւառներուն պատկանեալ իշխանութեանց։

ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐ. — Իսկէյէ, Քէօքիւլի և Գարաֆէրիէ քաղաքներուն մէջ մէյմէկ յունական վարժարան պիտի չինուին կայս. արտօնութեամբ։

ԶԲՕՍԱՇԵՐՋԻԿ.— Առջի օր մայրաքաղաքս հասան ֆրանսացի, սպանիոլ, պէլճիացի և չիլիցի 250ի չափ զբօսաշրջիկներ, որոնք եէտի-Գուլէի պարիսպները և այլ տեղեր պտտելէ վերջ այն իրիկունը մեկնեցան Արեւելեան Ճեպընթացով։

ԹՈՒՐ.—Պարսից Շահը ականակուռ թուր մը չնորհած է կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպան իշխան Միրզա Բիզա խանի։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղին ի նպաստ Սէվէֆ գաւառակէն 268 մէճիտ ղրկուած է։ Բռնեայէն ալ 150 ոսկի եւ եկած է։

ՕՍՄԱՆԻԷԻ ԹԷԶԿԷՐԷՆԵՐԸ.—Ներքին Գործոց նախարարութիւնը, մարդահամարի վարչութեան խնդրանքին վրայ, հրանանգ զրկեց բոլոր նահանգները, որպէս զի այսուհետեւ «Օսմանիէի թէզքէրէներուն և անցագիրներուն մէջ նշանակուին անունը այն անձին որուն կը պատկանին և գաւառակը՝ ուր ծնած է այդ անձը։ Մինչեւ հիմա շատ անդամներ «Օսմանիէի թէզքէրի» ներուն և անցագիրներուն մէջ չէր գրուեր անունը անձին որուն կը պատկանին անունք և կը գոհացուէր պատկանեալ նահանգին անունը միայն տալով, բան մը որ տեղի կուտար չփոթութիւններու և սխալանքներու։

ԳԱՏԸԳԻՒՂԻ մէջ հաստատուելիք ազգկանց արհեստական վարժարանին բացումը պիտի կատարուի Վեհ. Սուլթանին գահակալութեան օրը։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ. — Այսօր 11ին ընդհարում մը տեղի ունեցաւ Հելուանի մօտ գահիրէի առաջին զօրակոռքին և բեռնաբարձ շոգեկառքի մը միջեւ։ Երկու վագոն խորտակուեցան և շատ մը վիրաւորներ կան։ Արկածը մեծ սարսափ ազդած է։

—Հարրայի երկաթուղիին արկածն ալ ոգեծանողին սխալանքէն առաջ եկած է։

—Պաշտօնաթերթը Սուտանի 1901ի ելեւմուտքը հրատարակած է, ուրկէ կը տեսնի թէ հասոյթը 242,308 եգպ. ոսկիի և 741 միլ. մինչ ծախքը 407,334 ոսկի և 594 միլ է։

ԺԱՆՏԱԽՏ.— Յուլիս 17ին Թուխ (Եգիպտոս) մէջ 1 դէպք և 1 մահ։

ԹՌՉՆԱԿԵՐԸ եւրոպական հրապարակներու վրայ կը փնտռուի։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ.— Լոնտոնէն եկած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Օսմ. Կայս. Պանքային բաժնետէրներուն ընդհ. ժողովին մէջ միաձայնութեամբ քուէարկուեր է 12 չիլին չահաբաժին տալ, փոխանակ 10ի, ինչպէս մինչեւ հիմա կը տրուէր։

Այս որոշումը պիտի գործադրուի յուլիս 1էն։

ԳԻՏԱԿԱՆ ԽՈՒԶԱՐԿՈՒԹԻՒՆ.—Անատոլուի մէջ գիտական հետախուզութիւններ կատարելու համար Ամերիկան ընկերութեան կողմէ զրկուած կենդանաբան Տօքթ. Ա. Բէնթէր, բուսաբան Մ. Զէտերպօէր մայիս 9ին կեսարիա հասեր են։ Մայիս 24ին սկսեր են Արգէոս լեռը բարձրանալ, որուն քննութիւնն է իրենց գլխաւոր նպատակը։

Երկու գիտունները մինչեւ 3000 մէթր բարձրացած են, բայց ձիւնը արգելք եղեր են իրենց յառաջացման՝ մինչեւ գագաթը, որ 4000 մէթր բարձր է։ 8 օր լերան վրայ մնալէ վերջ կեսարիա դարձեր են գիտական ճոխ մթերքով մը և յունիս 3ին մեկներ են Եվէրէկ, ուսկից ալ վերելք մը պիտի ընեն այդ լեռան միւս կողին վրայ։

ՀՈՒՆԶՔԵՐԸ.—Էսքիրնէի այս տարուան հունձքերը շատ աղատ և բեղուն են։ Արմտիքին գինը 20-21 ղրշ. է։ Եւրոպայէ բաւական մը խնդրանք ըլլալուն պատճառով, երկրագործները շատ պիտի օգտուին,

—Խոզակի առաջին բերքն ալ հրապարակ հանուեր է քիլօկրամը 14 ղրուշի ծախուեր է։

—Այգիներուն վիճակը այս տարի

որուած խնամքներուն շնորհիւ գոհացուցիչ է և խաղողը կը յուսացուի որ առատ ըլլայ։

ԿԱՐԿՈՒՏ. — Տէնիզլիի Զալ գաւառակին քանի մը գիւղերուն մէջ, մանաւանդ 17ին ընկուզի մեծութեամբ կարկուտ տեղացած է։ Կարկուտը կէս ժամ տեւած և մեծամեծ մասներ հասցուցած է տեղին այգիներուն և արտերուն։ Վնասները չատ տեղ գրեթէ ոչնչացուցիչ կարգուն վիճակի մը մէջ դրած են։ Ցառալ եկած հեղեղէն մէկ մարդ մը խեղդուած է իր էշով։ Ինչպէս նաեւ գոմէշ մը սպաննուած։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ. — Անցած շաբաթ օրուընէ արմտիքի սակարանին մէջ 20,000 քիլէ ցորեն ժողոված ըլլալով, կարգ մը վաճառականներ թէեւ ուզեցին վար գինով գընել, սակայն չյաջողեցան։

Երեքշաբթի օրուան գիները կարգ մը վաճառողները գոհ ձգած չըլլալով, իրենց ապրանքները պահեցին։

Առջի օր ալ 5,500 քիլէ ցորեն եկաւ Անատոլուէն։

—Կերցու գարիին գինը հաստատ է, որովհետեւ ապրանքը խնդրանքէն քիչ է։ Մարմարայի ապրանքին քիլէն 12-13½ իսկ Դանուբի ապրանքին քիլէն 12½-13 ղրշ. գնող կայ։

—Կաւատի հունտին օխան 71-72 գրայ է։

*** Նախընթաց օր Բարիզի և Վիեննայի սակարաններուն մէջ Օսմ. արժեթուղթերու վրայ գոհացուցիչ գործ եղաւ, իսկ Վիէննայի և Պէրլինի սակարաններուն վրայ գիներն անգամ բարձրացում մը կրեցին։

ՀԱՄԱՅՈՂՈՎ. — Կոյրերու վիճակին բարւոքման համար, յառաջիկայ օգոստոսին Պրիւքսէլի մէջ գումարուելիք համաժողովին օսմ. կառավարութեան կողմէ ներկայ պիտի ըլլայ Կայս. բժշկական վարժարանի կարող ուսուցիչներէն մին։

ԲԷՐԼԻՆԻ (Մանասիր) Կայս. անտառներուն հսկողութեան համար այժմու պահպաններուն թիւին վրայ մէկ ձիւոր և երկու հետեւակ պահպան եւս աւելցած է։

ՌՈՍԻՈՅ Սեւ. Ծովի տորմիղէն երեք թորպիլնաւ, մայիս 31ին Պոտարումի նաւահանգիստը գացած են։ Ասոնց հրամանատարը Միչիքոֆ, տեղին կառավարական պաշտօնատունը երթալով, տեսակցած է գայմագամին հետ։

ԱՑԳԻՆԵՐՈՒՆ աւերման պատճառ եղող գլխուն դէմ արշաւին (կէս թաշը) շատ գործածութիւնը պատճառ կ'ըլլայ որ կարգ մը չահագէտներ ասոնց գինը բարձրացնեն, ինչ որ թէ՛ երկրագործութեան և թէ հասարակաց հարստութեան կը վնասէ։ Ասոր առաջքը առնելու համար կայս. հրամանով մաքէ զերծ պիտի ըլլան Հարը. Պարտքի Վարչութեան բերել տուած 500 թոնս արշասպը, որ իր բուն գինովը պիտի ծախուի ժողովուրդին։

ՍԻՆՈՊԻ կառավարիչը, ինչպէս ծանուցինք, մեռած ըլլալով, փոխանորդ կարգուած է Գասթէմունիի նահանգին մէքթուպճի Մէհմէտ Ալի պէյ։

ՀԻՆ ՆԱՄԱԿԱԳՐՈՇՈՒՆԵՐԸ. — Համարակալութեան գիւանի անդամներէն Խարեան Գրիգոր էֆ.ի Նախագահութեամբ յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, գործածութենէ դադրած օսմ. հին նամակագրոշները համրելու, տեսակները որոշելու, և ամէնէն շահաւոր ձեւով ծախելու համար նամակագրոշմի հաւաքիչներուն։

ԳԱՐԱՆԹԻՆԱԻ ՉՆՉՈՒՄ. — Առողջապահական ժողովը ընդունած է եւրոպայնիսկ 4 թուականով զրկած չրջաբերական հեռագիրը։ Այսուհետեւ Ղէյրուրութի մարբանոցին մէջ գարանթինա ապասող նաւերը պիտի կրնան իրենց ապրանքները դուրս հանել։

ԱԳՍԱՐԱՑԻ հրդեհի մասին կատարուած քննութենէն հասկացուած է թէ Ապտուլլահ Հաթպ էֆ.ի ապարանքին սպասուհիներէն Նոտիյէ, կանանոցին պարէնքին վրայ բացուող դրան մօտ «չբրա»ով կրակ չինած և քովէն պահ մը հեռացած ատեն, դուռը բռնկեր է։ Հրդեհը այնքան արագ ծաւալեր է որ, մեծ դժուարութեամբ կարելի եղած է ազատել ապարանքին կիները։ Սպասաւորներէն Մուհարրէմ ալ յայտարարեց թէ կարասիները մէկ տարի առաջ ապահովագրուած էին։ Ինչպէս գրած էինք ընդամենը 26 տուն, 1 մզկիթ, 1 թէքէկէ և 2 ախոռ այրած են իրենց կարասիներով։ Այրած բոլոր տուներն ալ Թուրքերու կը վերաբերէին։

—Այրած տուներէն միայն քաղաքական Ա. քնիչ Օսման պէյի տունը 800 ոսկիի ապահովագրուած էր։

—Թաղապետութիւնը միջոցներ ձեռնառնալ առաջ աղքատ հրկիզեալները պատսպարելու համար, և հաց ու այլ ուտեստներ բաշխեց անոնց։ Հրկիզեալց ցանկը կը պատրաստուի, կայսերական պալատ մատուցուելու համար։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՑԻՆԵՐԸ. — Վերաքննիչ ատեանը Զական ոսկի տուգանքի դատապարտեց Մուսդաֆա, Խալիտ, Ահմէտ, Հաճի Մէհմէտ, Աւետիս և Խաչիկ անուն անձերը, որոնք Սկիւտարի մէջ ատամնաբուժութիւն կ'ընէին առանց արտօնագրի։

ՎՃՌԱԲԵԿ Ատեանը վաւերացուց Մարաշի Նախադատ Ատեանին՝ վճիռը, որով 4 տարի չղթայակապ աշխատութեան դատապարտած էր հովիւ Փանոս Գարրիէլեանը, որ Զէյթունի բնիկներէն Սարգիսի կնոջ մատը կտրած և ուրիշ մը վրայ ալ զէնք պարպած էր ապաննելու նպատակով։

ԶԵՂՈՒՄ. — Մէրզիֆոնի Նախագահ Ատեանին ընդհ. դատախազի Նախորդ օգնական Համտի էֆ., իր պաշտօնին մէջ ապօրինի վարուելուն համար հրահանգ ղրկուեցաւ Ատանայի իշխանութիւններուն դատի կոչել և հարկ եղածը անօրինել անոր մասին։

—Նոյնպէս հրահանգ ղրկուեցաւ դատի կոչել, վերի պատճառներով, Մարաշի Նախադատ ատեանի ընդհ. դատախազին Նախորդ օգնական Ռէշիդ էֆէնտին։

— Գարահիսարի Թղթատարական և հեռագրական տնօրէնը գործէ հեռացուեցաւ, որովհետեւ հաշիւներուն մէջ հազար ոսկիէ աւելի գումարի բաց մը տեսնուած է։

ԱԿԱՄԱՑ ՈՃԻՐ. — Պուրսուրի 18-19 տարեկան թուրք երիտասարդ մը, Գարա Ահմէտ, գինովութենէ լոլիկ, երբ քաղաք կուգար, մարդու մը կը հանդիպի որուն կ'ըսէ թէ պիտի մորթէ զինքը։ սակայն չնորհիւ այս միջոցին հոնկէ անցնող անցորդի մը աղերսներուն, մեր գինովը կը թողու մարդը և կ'երթայ ընկերներուն միանալ, որոնց հետ պտիլ կը սկսի։ Իսլամներուն գերեզմանոցին առջեւէն անցած ատենին, Գարա Ահմէտ կը տեսնէ որ իրեն հակառակորդ քանի մը գիւղացիներ իրենց կենդանիները կ'արածեն հոն, վէճի կը բռնուին, և կռիւ մը կը ծագի երկու խումբին մէջ, որոնցմէ մէյմէկ հոգի կը սպաննուին։ Գարա Ահմէտ կատղած երբ գիւղացիներուն վրայ յարձակել կը փորձէր։ Ընկերներէն մին կռիւին վերջ մը տալու համար արգիլել կ'ուզէ զայն և գրկելով ասդին կը բերէ։ Գինովը զգլխած՝ ձեռքի դաշոյնը բարկամին փորը կը խոթէ որ գետին կը փռուի։ Գարա Ահմէտ զղջացած անմեղ արեան մը տեսքին, խելացնոր դարման մը տալու համար հէգ տղուն, զայն կը չալէկ ու քաղաք կը վազցնէ, սակայն վիրաւորը ճամբան իսկ կը մեռնի։ Ոճրագործը ձերբակալուած է։

ԱՆՀԱՃՈՑ ՊՏՈՒՂՔ. — Ամսա Ալիը վաճառականութիւն ընող Նիշանթաճի Ճէմալ պէյ, երեք տարի ի վեր սիրային յարաբերութեան մէջ էր իր սպասուհիին հետ, որուն չէր դադրեր միշտ ամուսնական յոյսեր տալէ։

Այս տեսակ խնդիրներ, մշակումներ քնական է որ — ինչպէս միշտ — անանպտուղ չեն մնար, անպատճառ արդիւնք մը կուտան, մերթ չատ հաճոյալի և մերթ ալ չատ գէշ, մինչեւ ոճիրի մղել տուող նոյն իսկ։ Ինչ որ պատահեցաւ Նաև Ճէմալ պէյին, որ, տարփուհին արտաքին նշաններ ցոյց տալուն պէս, ծանթիհ տուն մը կը ղրկէ, ուր մանչ մը կը ծնի սպասուհին։ Մարդը թէեւ անհետացնել կ'ուզէ իր ոճիրին արգասիքը, սակայն մայրը և ուրիշներ արգելք կ'ըլլան կուրիշի մը հոգեզաւակ կուտան իբր կարօտ անկարող ծնողքի մը զաւակը, և այս առթիւ հարկ եղած թուղթերը կը խոստանան յանձնել։ Սակայն քանի օր ի զուր կը սպասէ կինը և անհարազատ, ապօրինի յարաբերութիւններու զաւակ մը ըլլալէն տարակուսելով խնդիրը ոստիկանութեան կ'իմացնէ։ Խնդիրին անձերը հարցաքննութեան տակ են հիմա։

ՔՍԱԿԱՀԱՏ. — Աչճի Մուստաֆա աղա առջի օր Դալիսթիա Շէֆթալի փողոցը սրճարան մը նստած ատեն, քսակը կը գողցուէ։ Սակայն ոստիկանութեան ըրած իր դիմումին վրայ, քսակտատը կը ձերբակալուի և գողցածը իր տիրոջ կը յանձնուի։

ՀՐԴԵՀԻ ՍԿԶԲՆԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ. — Առջի գիշեր Կէտիկ-Փաշա Վալիփաշայի զառիվերին վրայ, ճէլալ պէյխանի սենեկապետ Վանցի Հաճի Արթին աղային տունին խոհանոցէն հրդեհ ծագեցաւ, բայց հասած օգնութեանց շնորհիւ չուտով մարեցին։

—Երէկ ցորեկ ալ Բերայի Սագըշ Աղաճ թաղին մէջ ատն մը ծխնելոյզը բռնկեցաւ բայց հասած օգնութիւններուն և ջանքերուն շնորհիւ հրդեհը առանց տարածուելու մարեցաւ։

ԱՐԿԱԾՆԵՐ. — Բեռթիպ Սինան փողոց, Ահմէտ անուն աղայ մը թուփ ժողվելու համար երբ ծառին վրայ ելած էր, ոտքին տակի ճիւղը կոտրելով, վար ինկաւ և ոտքը կոտրեցաւ։

—Իսկիւտար, Պաղլարպաշիէն անձնող բեռի կաւքի մը ձիերը խրտչելով վազել սկսան, իրենց արագ ընթացքին մէջ կառքը ծառի մը հանդիպելով կըտոր կըտոր եղաւ և կառապանին սրունքը վիրաւորեցաւ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

«Զրոյց կը չրջի» թէ, — և այս բառը սքանչելի՛ կը բացատրէ պարագան, — Պատրիարքարանի մէջ տեսարակ մը պիտի հաստատուի, ուր պաշտօնեաները ամէն օր պիտի արձանագրեն իրենց անունը, ներկայութիւնին հաստատելու համար։ Տարակոյս չկայ թէ մտածումը պէտք եղածէն աւելի գեղեցիկ է և անոր գործադրութիւնը երեւակայուածէն աւելի բարերարն Պատրիարքարանի համար, քանի որ ամէնուն ծանօթ է թէ, հոնտեղի պաշտօնեաներէն շատեր, չըսենք անուանական գոյութիւն մը ունին, այլ գոնէ այն տեսակ պաշտօնավարութիւն մը, որ բաւական կը մոռցնայ այդ անուանումին։ Պատրիարքարան այցելող անձեր չատ անգամ կը գանգատին թէ, հոն չեն գտներ իրենց փնտռած անձը, — շատ անգամ մէկ քանի դիմումներու ալ ատեն, — և ձեռնունայն ետ կը դառնան, — այդ գործի-հոգի տէր մարդիկը, — որովհետեւ Պատրիարքարանի պաշտօնեաները երբեմն պտոյտի կ'ելլեն ան կամ ան կողմ, առանց հարցուփորձի, ձգելով գործերը երեսի վրայ։ Ասիկա այնքան անուրանալի է, որքան երկինքին կապոյտ ըլլալը։ Եւ այս վնասակար անկանոնութիւնը դարմանելու համար է որ, Ս. Պատրիարքը դեղեցիկ մտածումը կ'ունենայ տեսարակ մը հաստատելու Պատրիարքարանի մէջ, ուր իւրաքանչիւր պաշտօնեայ, ներս մտած ժամուն, իր ներկայութիւնը արձանագրէ, և չկարնայ առանց արտօնութեան և ո և է բանաւոր պատճառի, իր գործերեսի վրայ ձգելով, բացակայ գտնուիլ Պատրիարքարանէն։

Բայց ամէնէն կարեւոր և լուրջ նըկատառութեան արժանի բան մը որ կայ այս որոշման մէջ, գիտնալն է թէ, «Քանի խստապահանջ կարգապահութիւնով մը է որ գործադրութեան պիտի դրուի այս տեսարակի կանոնը, և ո՛ր ստիճանի արգելք մը պիտի կրնայ դրուիլ Պատրիարքարանի պաշտօնեաներուն իրենց գործին գլուխէն չբաժնուելու, ուզած ատեննին։ Որովհետեւ եթէ արձանագրութեան այս տեսարակին հաստատուելէն ետքն ալ Պատրիարքարանի պաշտօնեաները պիտի կրնան իրենց այսօրուան ընթացքը շարունակել, և կամ առանց մի միայն անուններին արձանագրելով լըմընցնել ամէն բան, ո՛ և է նշանակութիւն չպիտի ունենայ ան։

Բաղձալի է որ այս տեսարակին հաստատման հետ ճշդուին նաեւ անոր սահմանած օրէնքները։ Պէտք է նաև չատ խստապահանջ կերպով գործադրուին այդ օրէնքները, առանց մանաւանդ հատիկի մը չափ զանցառութեան, որպէս զի այդ կերպով մեքենական կարգապահութիւն մը մտնէ Պատրիարքարանի պաշտօնէութեան գործունէութեանց մէջ։

Ամէն պաշտօնատունի մէջ, կանոն մը կայ որ, երբ ո և է պաշտօնեայ մը քիչ մը իսկ ուշ գտնուի իր պաշտօնատեղին, կը զրկուի իր օրականին մէկ մասէն։ Պէտք է այս կանոնը մուտք գտնէ նաև ներկայութեան տեսարակին օրէնքներուն մէջ, և չատ աւելի անզանցառելի խստապահանջութիւնով մը գործադրութեան դրուի։

Այդ կերպով միայն տեսարակը նշանակութիւն մը կ'ունենայ և կրնայ ուզուած օգուտները յառաջ բերել։ Հակառակ պարագային, — դժուար չէ մտածելը, — կարեւորութիւն անգամ չի կրնար ունենալ տեսարակին գոյութիւնը, և անիկա թուղթով կափարիչով ո և է դատարկ տեսարակի մը դերը միայն կ'ունենայ, գրասեղանի մը անկիւնը։

ՖՐԱՆՍԷՐԷՆԻ ուսուցիչ Կիւմիւշեան էֆէնտիի 5 ոսկի ղրկուեր է Մանչէսթրի վաճառականներուն կողէ։ Ցիշեալը հիւանդ ըլլալով դարմանում մի կը կարօտէր և զանազան կողմերէ դրամական նուէրներ կ'ըլլային իրեն։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐի առաջնորդ Տ. Եղէկիէլ վրդպ. կը հեռագրէ Պատրիարքարան թէ հասած է իր պաշտօնատեղին։ Վարդապետը իր ճամբորդութեան միջոցին Երուսաղէմ հանդիպելով, Օրմանեան Ս. Պատրիարքին ողջոյնները մատուցեր է Տ. Ցարութիւն Ս. Պատրիարքին և միաբաններուն։

ԵՐԷԿ Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանին մէջ գումարուեցաւ Նպատից Ցանկնալողովը։

ԿԻԼԻԿԻՈՅ կաթողիկոսական ընտրութեան պատուիրակ Տ. Մովսէս եպիսկ. Կէօմրիւկճեան իր հաւանութիւնը յայտնած ըլլալով, Ս. Պատրիարք Հայրը ժողովին հաղորդեց թէ ձեռնարկած է օրինական գործողութեանց։ Այդ մասին պէտք եղած կարգադրութիւնները ժողովը Ս. Նախագահին յանձնեց։

ԳԱՍԱԳԱՒ Ս. Աստուածածին եկեղեցիին վրայ քահանայ մը ձեռնադրելու համար Տ. Մովսէս եպիսկ. Կէօմրիւկճեան հոն դացեր է։

ԻՆՉՊԷՍ համառօտ կերպով գրած էինք ասկէ առաջ, Ադրիանուպոլսոյ առաջն. Տեղապահ Տ. Արսէն քահանայ, ձանձրանալով տեղւոյն կուսակցական վէճերէն, և նկատելով որ իր առողջութիւնն ալ հետզհետէ խանգարիլ սկսած է, իր հրաժարականը մատուցեր է Պատրիարքարանին և խնդրեր է որ հրաման ըլլուի տեղւոյն գաւառական վարչութեան որպէս զի փոխանորդ մը անուանէ վիճակային գործերը վարելու համար։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ առաջնորդ Տ. Պետրոս եպիսկ. իր կիւրին գտնուած միջոցին Զախ Զոր գիւղի քահանային տղու մը հետ ունեցածանվայել արարքին իրազեկ եղած ըլլալով, Ս. Պատրիարքը մանաւոր նամակով մը տեղեկութիւն ուղած է իրմէ։

ՇԱՂԿԵԱՑ փիլոն նուիրած է Ս. Պատրիարքը Տ. Եզրաս Վ. Սաչկանի։

Տ. ՏԻՐՈՅՐ վարդապետ հրաւիրած է Խաչգիւղի Նորընտիր առժամեայ թաղական Խորհուրդի անդամները յառաջիկայ կիրակի օր նիստ գումարել և դիւանի կազմութենէն ետքը իրենց պաշտօնին ձեռնարկել։

ՀԻՒԱՆԱՆԴՈՑԻ Հոգաբարձութիւնը նամակ մը ղրկած է Ս. Պատրիարքին ուր երկու կէտեր կը պարզուին. մասրան չինութիւնը և ծախսուելիք գումարին ճշդումը. Ս. Պատրիարքը, պատասխանելով այդ նամակին, կը յայտնէ թէ պէտք չէ այդ երկու կէտերը խառնել։ Հոգաբարձութիւնը փափաքելով վերջնական ելք մը տալ մատուռին չինութեան համար կատարուած հանգանակութեան գոյին, նոր նամակ մըն ալ ղրկած է, խնդրելով որ այդ խնդիրը նկատողութեան առնուի Ազգ. Վարչութեան կողմէ, ինչպէս կը տրամադրէ օրէնքը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴՈՑ ԱԶԳ. ԿԵՂՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ 1897 մայիս 1է ցվերջ դեկտեմբերի 1900 տարւոյ մատակարարութեան։

Նոյնպէս Սամաթիոյ Նոր Թաղի Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ 1897 հոկտեմբեր 1է ցվերջ դեկտեմբերի 1901 տարւոյ մատակարարութեան. ինչպէս նաեւ Թաղին Ս. Ներսեսեան վարժարանի չինութեան ծախուց հաշուեցոյցներն ըստ օրինի Տնտ. Խորհրդոյ մատուցուած և անոնց յարեւնման օրինակներն կախուած են յիւեալ Ս. եկեղեցւոյ բակերն ի տես թաղեցւոց, քան և մէկ օրուան պայմանաժամաւ։

Կը հրաւիրուին պատ. թաղեցիներն որ այդ հաշուեցոյցներուն վրայ՝ եթէ որ և է դիտողութիւն ունին, գրաւոր կերպով ներկայացնեն Տնտեսական խորհրդոյ՝ որոշեալ պայմանաժամուն մէջ, յորմէ յետոյ անլսելի պիտի մնայ որ և է դիտողութիւն։

ԿԱՐԴԱԼ Դ. էջին մէջ Լ. Կիւմիւշեան էֆ.ի միջատապան փոշիին ծանուցումը։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԷՆՆԱ, 18 յունիս. — Աւստրիոյ երեսփ. ժողովը, վերջին օրերուն մէջ կարգ մը տնտեսական օրինագիծներ և երկաթուղիի տոմսակներուն վրայ տուրք դնելու վերաբերեալ ծրագիրը ընդունելէ ետքը, այսօր, իր վերջին նիստը գումարեց՝ ամառուան արձակուրդէն առաջ։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԳ. — Պուլկարիոյ իշխանը, երէկ, Բիւվ հասաւ և ներկա գտնուեցաւ Բիւվի կուսակալ Տրակոմիրով զօրավարին կողմէ ի պատիւ իրեն տրուած սեղանին։

ՏԷՕՆԲԷՐԳ. — «Սիթի օվ Բէրլի» չոգենաւը որուն մէջ ժանտախտի քանի մը դէպքեր պատահեցան, այսօր Տէօնքէօրքէն ճամբայ ելաւ, վասն զի Լոնտոն ուղեւորելու համար հրաման ստացած է։

ԼՈՆՏՈՆ. — Լորտ Սալզպէրի հիւանդ է. տենդի թեթեւ տագնապ մը ունեցաւ։

—Լորտ Քիչնէր, Բրէթորիայէն հեռագիրներ ուղղելով Պոթա, Տէվէթ ու Տըլարէյ զօրավարներուն, շնորհակալութիւն յայտնեց իրենց աջակցութեան, որով չատ նպաստեցին Պօէրներու կատարեալ անձնատուութեանը։

—Էտուարտ թագաւորը բոլորովին աղէկցաւ հիւանդութենէն։

—Անգլիոյ թագաւորը, իր թագադրութեան հանդէսին առթիւ, ծովակալի աստիճան պիտի տայ Կալլէսի իշխանին։

—Մօտերս Լոնտոն պիտի ժամանեն Լուքաս Մէյէր զօրավարը և արտաքին գործոց նախկին նախարար Պ. Ռէյց։ Լուի Պոթա ալ յուլիս 15ին Լոնտոն կը սպասուի։

ԹՈՒՆՈՒԶ. — Մէվլուսը մեծ հանդէսով ոտնուեցաւ Թունուզի մէջ։ Կրոնական արարողութիւններ կատարուեցան բոլոր մզկիթներուն մէջ որոնք գիշերը լուսազարդուեցան։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ. — Տօուսըն-Սիթիի ամերիկեան յանձնաժողովը տեղեկագիր մը մէջ կը յայտարարէ թէ 1902ին Բլոնտայքի արտադրուած ոսկիին արժէքն է 150 միլիոն ֆր.։

ԲԱՐԻԶ. — Ուաչինկթընէն կը հեռագրեն թէ ամերիկեան երկու մարտանաւեր հրահանգ ստացած են Լակուաերիրա երթալու, Վենեցուէլայի ապըստամբները զսպելու համար։

—Մ. Մ. Մաքիւրէօրի ու Սըլվէթոնի վկաները որոշեցին թէ մենամարտի հարկ չկայ։

—Բանակին Մերակուտական յանձնաժողովին մէջ պատերազմական նախարար Անտրէ զօրավարը յայտարարեց թէ կ'ընդունի Մ. Ռոլանի առաջարկութիւնը՝ զինուորական երկու տարուան ծառայութեան մասին. նաև ծրագիր մը ներկայացուց յանձնաժողովին, որով կը լրցուի 50,000 զինուորի այն բացը որ առաջ կուգայ կարգի մը ջընջուելէն։

ՊԱՌՈՒ. — Նպիթի տաճարվեց լատակերներ այրեցան։

ՊՈՄՊԷՑ. — Ընդհանուր երկիւղ կայ թէ մի՛ գուցէ Պոմպէյի նահանգին մէջ ալ սով երեւան ելլէ, վասն զի երաշտութիւն կը տիրէ.

ՍԻՊԻԼԷՆՈՐԹ. — Իրիկունը հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ, առջի օրը, Սաքսոնիոյ թագաւորին ոյժերը քիչ մը տկարացեր են. նաև ինքզինքը կորսնցուցեր, բայց չուտով սթափեր է։

ՀՌՈՄ. — Իտալիոյ Մերակոյսը ընդունեց արտաքին գործոց ելմտացոյցը։ Արտաքին գործոց նախարար Մ. Բրինէթթի վիճաբանութեան միջոցին, յայտարարեց թէ ուրախ է տեսնելով որ Իտալիա բարեկամն է բոլոր տէրութեանց և ընկերակիցը կեդրոնական Եւրոպայի երկու մեծ տէրութեանց՝ մեծ և խաղաղասէր դաշնակցութիւնով մը։ Նախարարը յարեց թէ նաև անկեղծ համաձայնութիւն մը գոյացած է միւս երկու մեծ տէրութեանց հետ. միանգամայն ֆրանսայի հետ վերահաստատելու վրայ է մտերմական այն վաղեմի յարաբերութիւնները որոնք թանկագին աւանդութիւն մըն են Իտալիոյ մէջ։

ԱՑՍ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ

Այս գիշեր ժամը 7ու կէսին, Բանկալթի, Էյմատաղի մօտ գտնուող Զէօբլիկի ախոռներուն մէկէն հրդեհ ծագելով ամբողջովին այրած է։

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ուս. տիւն ազչ. գաք.	29—02½
» » էն եիւքսէք	29—04½
» » էն աչաղը	28—37½
Ռումէլի չըմէնկ. ազչմ գրնա.	114—
» » էն եիւքսէք	114—
» » էն աչաղը	113—¼

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէժի ագսիոնը Օս. լիր.	—
Սիկարէթ Ա.	0—19
» Բ.	—89
Թրամվայ	5—37
Ժուխանա	1—42
Օպլիկասիոն Թրամվայ	485—
Ամբրանս	3—45
Գոբրօրասիոն	0—08.6
Գոմմէրսիալ	0—09.6
Լօրիսս	73—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրեդ	420—50
Թրանսվասալ	149—
Բրխրիմէ Թանվիլաթը	494—
Անատոլը չըմ ագսիոնը	10—75

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղշ. ասն	ղշ. բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—05
Մէճիտիյէ	102—
Իսկիլիզ լիրասը	110—10
Ֆրանսըզ ալթունը	87—27
Բօլ	90—
Գրէմից ալթունը	51—06
Գարպոն գայմէսի	8—57

—

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լոնտրա 18 յունիս

Ինկ. էսհամը Ինկ. լիրասը	96—69
Օսմ. էհամը գաբանաը	26—12
» » Բ	28—12
« » Գ	52—
Օսմանլը Պանգասը	12—75
Մըսրը Տուլ. մութթահրաէ	107—75
Պուլկար իսթիգրազը	89—12
Գամպիո Բարիզ 3 այ վաստէ	25—36½
Թրանսվասալ	5—93
Շարթրէթ	3—81

Բարիզ 18 յունիս

Ֆրնս էսհ. 3% Ֆր.	101—77
Եէնի Օսմ. էհամը դաբանաը	26—67
Ռումէլի չըմէնտիֆէրի	114—25
Օսմանլը Բէժիսի էհամը	322—
» Պանգասը	569—
Դիսիտ Լիոնէ	1052—
Իթալիա էհամը	103—25
Բուիրիթէ Թիւրք	—
Օսմանիյէ	—
Տուան Օթոման	525—50
Սբանեզ	81—70
Թրանսվալ	150—50
Էժիբսիէն իւնիֆիէ	110—70
Շարթրէթ	98—

—

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»ՆԻՆ ԹԷՖԵՐԻԴԱՍԸ (48)

ՄԻԻՍԹԱՆԹԸԳԸՆ ԷՍՊԱՐԸ

ՄԻԻԷԼԼԻՖԻ

ԲԻԷՐ ՏԷԼԳՈՒՐ

Զ.

ՎԱԼԻՏԷ ԻԼԷ ՆԸՇԱՆԼԸ

—Նէ՞ նէթիճէ իսրաճ էաէճէէիմ, ինչ ասիտ բրօսիքլէ միւհթէվի, իշթէ պու պէնճէ եէթէր, պաչգա պիր շէյէ հանի կէօրմէմ, լաքին բոլիս պաչգա միւրիւ հիւքմ էտիեօր, չիչէնին քէչգի օլունուղը մահալի տիւշինինիւնը վէ պու քէչգի մազլումդն չիչէտէ պուլունան ղէհիր իլէ էօլտիւրմիշ օլուռ։

—Պէն պիր չէյ պիլիրիմ. պու տա պիր ինսանդն հաեաթը նամուսը վէ սէրպէսիյէթի տըր, սիզ պու իչ չէնի քէնտի թանգիգամնընդա բապի իտիեօրսունուզ, պու տա սիզի նէ թարափա սիւրիւքլէր իսէ, ինգլեատ իտէնէքսինիզ էօյլէմի՞. պէնիմ բէյիմճէ պէօյլէ տէյիլ տիր, պէօյլէ իչէ միւթայիա օլանլարը՝ թէվգիֆ իթմէլի. օնլարտան սորմաքը, օնլար պիրիպիրլէրինի թանընբլար. եօգսա պու կիպի պիր նամուսը նէլիգանլընդն աթվար ու հարէքեթթը թէֆթիշ իտուպ վէ ալչէհինտէ օլան պիր թագըմ իսպամլար իլէ պիչարէնին իւզերինէ պիր ճինեէթի աթֆ իթմէք անճագ ըզնարը ճիւնուն տըր տիչէպիլիրիմ, տօսթը պու նէվ մէսալիմտէն ասլա պէտրէնիզ եօգ տըր, պունը իթիրաֆընդը պու պոշ ֆիքրինիզի իպթալ էտէպիլիր։

(Տէլոռ)

դունը իլավէ իսին, պիր հաֆիյէ լաքին ճին ֆիքիրլի պիր ատամ չաբուճագ պիր իզ պուլտու, օ սաեէտէ տէլիգանլընը տէրտէսթ իթտիլէր։

Պու մուսահիպէթ թէտրիճի իլէրուլէտիքճէ միւսիւ Լօն Բիրէնին տրգագթընը ճէլպ էթտիեի կէօրինիյօր, տօքթօրընը լաթիֆ պիր թարզ իլէ անլաթտընը հէր պիր թաֆսիլաթը սէվինճէլ տինլէր իսի։

Միւսիւ տիւ Շաթէլ իսթիեարընը տրգագթալա տինլէմէսինտէն հէվէսլէնուպ, Մաքսիմէ տաիր քէնտի պիլտիյի վէ մէսմուաթը օլան վուգուաթը հէր նագլ իթտի։

Տօքթօր Պրլաղթի սայէսինտէ սէրայիր գանոնա պիլմիւտախէլէ թէլէֆ իտտիլմիշ օլան վիճուտրն գաթլինի թաարիի իչուն էթտիյի թաասվվուրաթընը տօղրուլուղընը իսպաթա վէ թանգիգաթա նէ եօլտա կիրիչէճէեի արանընը։

Լաքին տօսթում սիզ պիլմէզսինիզ պունլար իսթինթագ վէ թանարրիյաթ սէրաիրի տիր։

—Պէն պիր չէյ պիլիրիմ. պու տա պիր ինսանդն հաեաթը նամուսը վէ սէրպէսիյէթի տըր, սիզ պու իչ չէնի քէնտի թանգիգամընընդա բապի իտիեօրսունուզ, պու տա սիզի նէ թարափա սիւրիւքլէր իսէ, ինգլեատ իտէնէքսինիզ էօյլէմի՞. պէնիմ բէյիմճէ պէօյլէ տէյիլ տիր, պէօյլէ իչէ միւթայիա օլանլարը՝ թէվգիֆ իթմէլի. օնլարտան սորմաքը, օնլար պիրիպիրլէրինի թանընբլար. եօգսա պու կիպի պիր նամուսը նէլիգանլընդն աթվար ու հարէքեթթը թէֆթիշ իտուպ վէ ալչէհինտէ օլան պիր թագըմ իսպամլար իլէ պիչարէնին իւզերինէ պիր ճինեէթի աթֆ իթմէք անճագ ըզնարը ճիւնուն տըր տիչէպիլիրիմ, տօսթը պու նէվ մէսալիմտէն ասլա պէտրէնիզ եօգ տըր, պունը իթիրաֆընդը պու պոշ ֆիքրինիզի իպթալ էտէպիլիր։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

ՍԱՄՍՈՒՆ. — Տէնիզլիի Զալ գաւառակին քանի մը գիւղերուն մէջ, մանաւանդ 17ին ընկուզի մեծութեամբ կարկուտ տեղացած է։ Կարկուտը կէս ժամ տեւած և մեծամեծ մասներ հասցուցած է տեղին այգիներուն և արտերուն։ Վնասները չատ տեղ գրեթէ ոչնչացուցիչ կարգուն վիճակի մը մէջ դրած են։ Ցառալ եկած հեղեղէն մէկ մարդ մը խեղդուած է իր էշով։ Ինչպէս նաեւ գոմէշ մը սպաննուած։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ. — Անցած շաբաթ օրուընէ արմտիքի սակարանին մէջ 20,000 քիլէ ցորեն ժողոված ըլլալով, կարգ մը վաճառականներ թէեւ ուզեցին վար գինով գընել, սակայն չյաջողեցան։

Երեքշաբթի օրուան գիները կարգ մը վաճառողները գոհ ձգած չըլլալով, իրենց ապրանքները պահեցին։

Առջի օր ալ 5,500 քիլէ ցորեն եկաւ Անատոլուէն։

—Կերցու գարիին գինը հաստատ է, որովհետեւ ապրանքը խնդրանքէն քիչ է։ Մարմարայի ապրանքին քիլէն 12-13½ իսկ Դանուբի ապրանքին քիլէն 12½-13 ղրշ. գնող կայ։

—Կաւատի հունտին օխան 71-72 գրայ է։

*** Նախընթաց օր Բարիզի և Վիեննայի սակարաններուն մէջ Օսմ. արժեթուղթերու վրայ գոհացուցիչ գործ եղաւ, իսկ Վիէննայի և Պէրլինի սակարաններուն վրայ գիներն անգամ բարձրացում մը կրեցին։

ՀԱՄԱՅՈՂՈ

ԻԼԱՆԱԹ

26 ատէտ տօղրամատան բէնճիրէ չէրչիվէսի, 12 ատէտ տօղրամատան օտա գաբուսը, 1 ատէտ տէմիրտէն մամուլ քէօբրիւ, 2 ատէտ տէմիր գաբու, 17 ատէտ տէմիր բարմագլըգ, 8 ատէտ տէմիր գանատ։

Զբրաաթ պանգասը տաիրէսինէ իլավէթէն ինչա իտիմէքտէ օլան պինա իչուն նէվ վէ մըգտարլարը պալէատէ մուհարրէր լեվազըմ մէվգբի միւնագասաեա վավ իտիմիշ օլուպ չէհրը հալըն ալթընը բէնճէնպիկ կիւնի սաաթ տօգուզտա իհալէի էվվէլիյէսի վէ օնընը ճուտաա էրթէսի կիւնի տախ եիւզտէ պէշ թէնզիլաթ գապուլի իլէ իհալէի գաթիյէսի իթրա իտիլէճէեէնտէն իմալ վէ իթասընա թալիպ օլանլարընն չէրայիթը միւնագասաեը անլայարագ բէյ սիւրմէք իւզրէ բէյ ագճէսինի միւսթասնապէն մէգքիւր պանգա տայիրէսինտէ գօմիսիօնը մախսուսընա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

1 հազիրան 1318

Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա նէզարէթի ագլեամ վէ շուուպաթը իլէ Տէրսաատէթ վէ Կալաթա բօսթախանէլէրինտէ իսթիմալ իտիլէճէք եիրմի պէշ գալէմ լեվազիմը գըրթասիյէ մէվգբի միւնագասատա օլուպ, չէհրը հալը բուսինին օնունընը բաղար էրթէսի կիւնի միւնագասաեա տէվամ օլունաբագ ֆիյաթլարը հատտը յաերգընտա կէօրիւլտիսի թագտիրտէ իհալէի էվվէլիյէլէրի իհրա վէ պիր հաֆթա սօնրա եիւզտէ պէշ թէնզիլաթ իհրաը իլէ իհալէի գաթիյէլէրինն իյֆաը մուգարրէր օլուուզը կիպի, իքի սէնէ միւտաէթէլէ լուզում կէօրիւլտիքճէ հէք ու իյմալ էթտիրիլճէեք բէսմի վէ թարիխ վէ շիւպէ վէ մէրքէզ մէօհիւրլէրի տախ մէվգբի միւնագասատա օլուպ, եագընտա իհալէլէրինին իհրա օլունաճաղընտան, կէրէք պալէատէ մուհարրէր գրրթասիյէնին իթասընա վէ կէրէք իչպու մէօհիւրլէրին հէքք ու իյմալինէ թալիպ օլանլարընն նումունէ վէ չէրթիթինի կէօրմէք վէ տահա զիեատ թաֆսիլաթ ալարագ միւնագասաեա կիրիշմէք իչուն էվվէլ էմիրտէ եիւզտէ օն թէէմինաթը նագտիյէ վէ եախսա Տէրսաատէթ թիճարէթ օտասը իլէ մուգավէլաթ մուհարրիրլեեինտէն մուսատագ քէֆալէթ գավիյէլէրինի համիլէն, ճումասատան մատտա պէհէր կիւն նէզարէթը միւշարիէյնա մէճլիսը իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

6 հազիրան 1318

ՄԱՄՈՒԼԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԵԷՄԻԶՏԷՆ ՀԱՄԻՏԻՅԵԷ ՖԷՍԼԷՐԻ

Սայէի Շահանէտ Սթանպոլտա Ֆէրիքէօյիւնտէ թէէսիս իթտիկմիզ «Համիտիյէ» ֆէս ֆապրիգասը մամուլաթը՝ Եվրոբա մալլարընտան գաթ գաթ իւսթիւն վէ մէթին վէ զարիֆ օլուուզը կիպի, ֆիյաթճա տա էվվէն պուլունտըզը ճիհէթիյէ, տախիլի մամուլաթմըզըն բէվաճրը թէէմին իթմէք արզուսընտա պուլրնան միւհթէրէմ էհալիմիզի էզէր ճիհէթ մէմնուն իթմէքտէ տիր. էսասէն մագասատըզ միլլի սէրբեշըմըզը տախիլէն իմալ իթմէք էճնէպիլէր իհթիյաճան վարէսթէ գալմագ նօգթալարընա միւնհասրը օլուպ, պու էմէլին հուսուլի իսէ, Եվրոբա մալլարընա հէր վէճհէյէ բիւճհանիյէթի պիթթէճրիւպէ սապիթ օլան իշպու մամուլաթը տախիլիյէմիզէ էհալիի քիրամըն լայզգ օլուուզը տէրէճէտէ բաղպէթ պուսուրմալարընա միւթէվագգրի տրր. չայանը իթթիհատ պիր ճիհէթ տախի ֆապրիգամըզ վուգուս պուլան սաթշտան 100 ատ 2 սինի էզիմը ասարը Շէհրիյարիտէն օլան Հիճազ չըմէնտրֆէրինէ մաէլմէճմունիյէ թէրք իթմիշ օլուուզու կիպի, Տար իւլ Ամճէզէյէ 450, վէ Պրուսա Համիտիյէ Սանայի մէքթէպինէ 150 ատէտ մա բիսկիւլ ֆէս ինտա իթմէք սուրէթիյէ տէ իպարազը համիյէթէ մուվաֆֆագ օլմուշ տրր։ Իշպու ֆէսլէր եաղմուրտան թէրտէն պօղուլմասընը կիպի, գալըպ տախի իսթէմէզ. ըսլանան ֆէսլէրին աթէշէ կէօսթէրիլմէյէրէք գուրուլըլմասը իսթար օլունը։

Զիյրտէ մուհարրէր մահալլէրտէ բիսկիսկի օլուուզը հալտէ, մագթու ֆիյաթլարլա սաթըլմագտա սրր։

Իչի թիպէթլի զայէթ գուլանըլը ֆէս՝ պէհէրի 5 ղշ.,

Իչի հասբրլը զայէթ գուլանըլը ֆէս՝ պէհէրի 8 ղշ.,

Իչի իքի գաթլը զայէթ գուլանըլը ֆէս՝ պէհէրի 10 ղշ.,

Իչի աթլալը զայէթ գուլանըլը ֆէս՝ պէհէրի 13 ղշ.։

Մահալը ֆիւրուխթը. — Սթանպոլտա Համիտիյէ ճատտէսինտէ Ռիչիւբ Իսմաիլ Բաշա խանը ալթընտա Ն. 17, Տիւրէքլէր արասընտա Ն. 71, Ագսէրայտա Եէչիլ Թուլումպա մէյտանընտա Ն. 101, Շեյլիտէ Օսման պէյ կաղինօսը ճիվարընտա ֆապրիգամըզ թասթընտա, Պէյիքճաշտա Ճատտէի Քէպիրտէ Տօգթ. Գրիսեան էֆ նէն խանէսի թանթընտա վէ Իսկիւտարտա չարշուի քէպիրտէ 44 նիւմէրօտա վէ Պալատ իսկէլէսինտէ 3 վէ 5 Ն՝ մաղազալարտա սաթըլմագտա սրր։

Ֆէսլէրիմիզ գըրբլուպ պօղուլտուը թագտիրտէ չիպէլէրիմիզին հէր հանկըսընա միւրաճաաթ օլունուրսա, եէնի պիր ուսուլտէ մէճճանէն գալպլանամաղը միհթէրէմ միւթէրիլէրիմիզէ իլան իտէրիզ։

ԾԱՂԿԱԶԱՐԴ ԿԵՐՈՆՆԵՐ

ՏԻԿԻՆ Պ. Մ. ՀԻՍԷԻՆՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ՄՈՄԵՐՈՒ ԶԱՐԴԱՐԱՆՑ

Կ. Պոլիս, Զաքմաքճըլար Եօղուշ, Մեծ Նոր Խանի մէջ, վարի յարկ, Թիւ 47։

ՆԱԽԿԻՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵՍՐՈՊ ՀԻՍՍԷԻՆՃԵԱՆԻ

ՀԱՐՍԱՆԵԱՑ ՄՈՄԵՐՈՒ փառաւոր զարդարու�ներովը ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ եղած սոյն վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին ամէն տեսակ մեռաքս երիզ, լէմոն ծաղիկ, կրանդ, քողք, ձեռնոց, մնուշկ, արծաթապատ ափսէ և մէրուրեան հագուստ։

Անգամ մը կ'արժէ այցելել սոյն վաճառատունը տեսնելու համար ապրանաց տեսակի ճոխութիւնն ու ազնուութիւնը, և չատ մը ՖԱՆԹԷԶԻ ձեւեր մոմի կապուածներու որ ամէնէն գեղեցիկն իսկ կրնայ գոհացնել։

Մասնաւոր յանձնարարութիւնք կը կատարուին խնամքով և ճշդապահութեամբ։

ՍԻՆԿԷՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԷՋ

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը իր հուչակաւոր մեքենաներէն մինչեւ յարդ 18 միլիոն մեքենայ ծախած է։

ՍԻՆԿԷՐԻ ընկերութիւնը զանազան արուեստանոցներուն մէջ 400է աւելի շքեղագոյն և պատուոյ մրցանակ ստացած է։

Սոյն անհուն յաջողութիւնը զորս և ոչ մէկ ուրիշ ընկերութիւն կարողացած է ձեռք բերել, ՍԻՆԿԷՐ մեքենայից գերազանցութեան արդիւնքն է։

Կեղծերէն զգուշացէք. Սինկէրի ճշմարիտ մեքենաները կը կրեն իրենց վրայ դիմաց զետեղուած յատկանիշը և կը ծախուին միմիայն ի վաճառատանց

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐԻ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ, ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԱՐՔԱՅԻՆ, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԻՇԽԱՆԻՆ, ԵՒԼՆ.

Արեւելքի համար ընդհանուր վարչութիւն, Բերա, Գումպարահի փողոցին անկիւնը գտնուած չէնքը։

Վաճառատունք ի Պոլիս՝ Բերա, Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի Լիսէին դիմաց։ Դալաթիա՝ Գարաքէօյ թրամվէյի կայարանին դիմաց։ Պոլիս՝ Սուլթան Համամ և Սուլթան Պայազիտ։ Մասնաճիւղք՝ գաւառաց բոլոր քաղաքներուն մէջ։

ՈՒԷՍԴԸՐՆ

ՔԱՐԼԱՍԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱՐԸ ՄԱՆՍՈՒՍՈՒՑԱԼ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ

1851Տէ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐԹԸ ԻՆՍԻՒԻՆՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թագային օլունան գլխանպարրն մէճմուի	ֆնակ.	լիրա 6,000,000
Մէվճուտա ագչէ վէ հասրլաթը սէնէվիյէ	»	» 1,250,000
Քեռամիլէն թէէտիյէ օլունմուշ սէրմայէ	»	» 410,000

*Թագքիա չիպէնսինին մուտիրի ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Պահէէ Գալաս, Անանիասի խան, Ն՝ 20, 21, 22։

Թաշրալարտա Իշկիւդար վէ միւթէպէր ասէնթէլէր արանըլմագտա տրր

ԻՄԱՍԱՐ.— Շէհրիմիզին էն մասարուի Ֆրանսըզ վէ Ալման գումբանիալարրն սէրմայէսի հասրլաթընա նիսպէթէն 100 % օլուուզը հալա ուէսթրընքի 125 % տիր։ Իյթէ պու հագիգաթ ուէսթրընն բարիալէրինէ թէգիվվիւդ իմ. ամիրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տրր։

Տ՞ ԿԱԼԻՆՕՍ

ԿԻԶԼԻ ԽԱՍԹԱԼԷԳԼԱՐ ԹԱՊԻՊՐ ԽՈՒՍՈՒՍԻՍԻ

Կալաթատա Սանտրգէճրլար ճատտէսինտէ 97 նիւմէրօլու թէտավիխանէսինտէ խասթալարը գապուլ վէ թէտավի իտէր։ Պէլ սօղուգլուղունուն էն չէտիա վէ էն միւզմին հալինտէ վէ օնատան տօլաեը զուհուր իտէն պիր չօգ իտարար եօլու իւէթլէրէրին միւշթէէրր պուլունան տօքթէօր ԿԱԼԻՆՕՍ՝ էն եէնի վէ ալէա ուսուլ իլէ, հիչ ազրր հիսս իթտիրմէքսիզին, ազ միւտտէթ զարիֆնտա թէտավի իտէր։ Թէրքատիւա իտէնէրտէն՝ իւճրէթի խասթատլըգլարընն չիֆասընատան սօնրա ալընապիտիր։

ՖՐԷՆԿի Ղաեէթ եէնի վէ Եվրոբատա թասթպիգ օլունան սօն ուսուլ իւզրէ, ֆրէնկի խասթալրզընը թամ մուվաֆագրյնէթլէ թէտավի իտէր։ Հէր կիւն սաաթ 4էն10ա գատար Կալաթատա Սանտրգէճրլար ճատտէսինտէ, Գարագուշ օթէլի գարշըսընտա ամաաճը տինքեանը իւզերինտէ, 97 օմէրօլու թէտավիխանէսինտէ պուուունուր։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Գաբգիւլ՝ եկեղեցւոյ դիմաց Զբպուքճեան դեղարանը միջատասպան թարմ ու ազդեցիկ փոշի միշտ պատրաստ կը գտնուի գոհացուցիչ գիներով։

ՏԷՐ և ՏԻՍԷՆ
ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ ԳԱՌԱՍԻՐԵԱՆ

ՄԱՄՈՒԼԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԵԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԵԷՏԷՆ ԵՐԳԱՆՄԸՇ ՎԷ ՖԻԼԹՐԷԼԷՆՄԻՇ ԷՆ ԱԼԷԱ

ԶԷՅԹՈՒՆ ԵԱՂԼԱՐԸ

Մէնէքչէ բաեիալը Օսմանը միրէքքէլէրի վէ սարրէ մուխթէրիի կիրիտի Արմէտ Շէվգը պէյ թարաֆընտան պու ատֆա իսիթիրա խրիլէն «ֆիլիթրէ» ալէթի վասրթասը իլէ, ուսուլը ֆէնընիսի տարրէսինտէ եըգանմրշ վէ սիւզիւմիշ վէ միտեեի իսլալ իտէեէք հէր նէվի մէվասար էճնէպիյէսէն արի վէ պէրի գրլընմրշ խալիս վէ նէֆիս զէյթունն եաղլարը մէվգբը ֆիրուխթա վաղ օլունմուշ տրր։

Պունուն խիլոֆրնը ֆէնընէն իսպաթ իսէնլէրէ՝ իմալաթխանէ թարաֆրընտան 50 օսմանլը լիրասը վէրիլէճէկեի տախի թլասհիւա օլունուր։ Իշպու եաղլարրն կէրէք նէֆասէթինի վէկէրէք ֆիսթճա էհվէնիյէթինի թէճրիպէ իթմէք իսթէէն էրպապը մէգագա՝ տէրուինտէ աթիգ եարբմ գրեէ զէյթունն եաղընը հավի վէ չիշէնին ազգը մուխթէրիի կիրիտի Արմէտ Շէվգը մէօհրի իլէ մէմհուր գալալը չիշէլէրտէն պէհէր սաաթի 5 ղրուշ ֆիեսթիա սաթըլմագտա սրր։

Եաղ իսկէլէնին, է 29 նիւմէրօլու Նիգոլաքի Բաբատօրլօնքն մաղազասընա միւրաճաաթ պուլրուլմասը իլան օլունուր։

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ

ԲԱՄԱՏՅԷ, ԲՇԽԻՆՍԿԱ ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԻՆԱԹ ՖՐ. 7500000

1893ատա մէրի իւլ իհրա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրգ. 19,534,276
» » եանկրն » » » 460,267,203
» » » բրիմի » 1,433,965

Էօմիւր Խաբիրնէ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ չէրթիթ իլէ սիկուրթա ագա իտէր։

Ճանկրնա գարշը հէր նէվի պինա վէ էշնա իւզերինէ սիկուրթա ագա իտէր։

Նէֆիյաթ գաղարբնա գարշը մալ, եվրագը նագտիյէ վէ վարօր սիկուրթալարը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896ատա 18½%, 1897ատէ 18%, 1898ատ 18%, 1899ատ 16½% թէմէթթիւ թէվզի իթմիշ տրր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսաատէթատ Գրէատ Լրնտրատա (Լօնտրատա (Սօֆեատա Գրէատ Լրնտ, Անկլօ Աւստրիան Պանգ, Գանգ Նասիոնալ Պիւլկար։

Թաշրալարը իշիւն միւստահիտ վէ միւթէպէր ասէնթէլէր արանըլըօր

ԵՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Թիւրքիա իշիւն ումումի ասէնթ

Գալաթա Մէրթէպանի սօղագ, ճէտիտ խան

ՏԻՐԻՆԿ ՊԻՇՄԷԷԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԻՐԻՆԿ ՆԱՄ

ԱԼԷԱԹ ՈՒ ԷՏԻՎԱԹ

Պու ֆապրիգա՝ Բարիզին 1900 էքսպոզսիսնունտա 23 միտալեա իւէ 16 պէօյիւք միւքեաֆաթա նաիլ օլմուշ տրր։

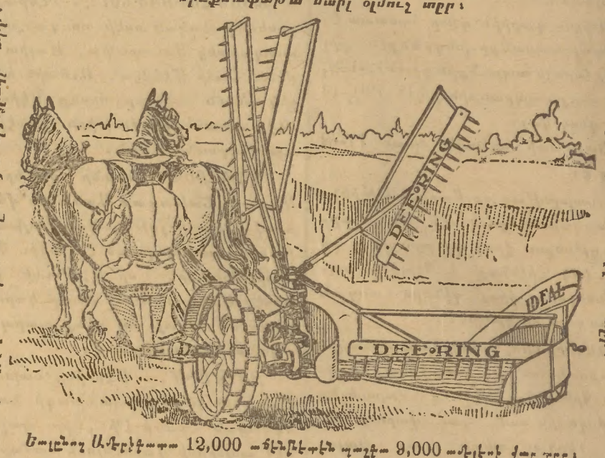

Ելլընոյ Ամերիկա 12,000 ատէնրէրէն պուէթ 9,000 ատելէրէ էլ տրր։

1901

Իյթէ եէնի պիր սարրա տուխուլ էյլէտիք։ Միրուր իսէն զէման՝ չիմտի եիւզ սէնէյի կէչմիշ, պինանէն ալէյ՝ վուգուաթը թարիխիյէ սրրարընա գայտ օլունմուշ տրր։ պու տէվրին թէրագգիյաթը՝ ալել ումում չաեանը հայրէթ պիր տէրէճէյէ տիր։ Մաքինա մարիֆէթի իւէ պիչմէք ֆէվզ էլ ատէ պիր թէրագգը տէեիլ մի։ 1858 սէնէսինտէ «Մարչ» նամ թրրբան մաքինասընը իճատարտան պէրու պու անէ տէկին սանասթը մուհիմմէի մէգպուրէտ կէրէք Ամերիգատա վէ կէրէք տիւնեանրն հէր պիր թարաֆրնտա էն միհիմմ պիր մվգը թուսմուշ օլան ֆապրիգա՝ ՏԻՐԻՆԿ վէ գումբանիասը օլուպ, իմալ էյլէտիեի մաքինալարը սաթուն ալանլարրն հատտ ու հիսապը եօգ տրր։

Իսթէեէնլէրէ գաթալօկ ալֆթէրիմիզի մէճճանէն կէօնտէրիրիզ։ Մէգպիր տէֆթէրէտէ պիչմէկէ մախսուս

«Իտալ Տիրինկ» նամ տէմէթ իթմէ
» » » օրագ պիչմէ
կիպի միւթէլիֆ իւլ ճինս մունթազամ մաքինալարըմըզըն ըէսմէրի մէվճուտ վէ իպու մաքինալար՝ միւպալաղասըզ վէ ճիտտի սուրէթտէ թարաֆըմըզտան թարիֆ իտիլմիշ տրր։

«Իտալ Տիրինկ» նամ թրրան
» » » թրրմրգ

Պու մաքինալարրն եէկնանէ տէբօղիթօսը՝ Տէրսաատէթատ Կալաթատա Գէորգ պէյ խանրնատա 1, 2, 3 Ն՝ լը մաղազալարտա, Մ. Սիտնէյ Նովէլ վէ գումբանիասը տրր։

ՏՕՐՏՕՐ

Մ. ՃԷՎԱՀԻՐՃԻ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ՀԻԻԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ԲԱԺԻՆ

ՄԱՆՆԱԱՐԱՐՔ

ՎԻՐՈՒԱՐՈՅԺ

ԼԱՆԿԱ

ՄԻՋԱՏԱՍՊԱՆ ՓՈՇԻ

Մվ չուզեր որ ամառ գիշերներ
Զինքը չնեղեն անիրիշ մլուկներ.
Ուստի դիմել թող հաճի,
Ի կէտիկ Փաշա Պաշի
Սուլթանիյէ Դեղարան,
Ոյր վարիչը Լ. Կիւմիւշեան
Տալմացիայէն յատկապէս է բերած,
Ի հանգատութիւն իր յանախորդաց,
Ազդու փոշի մը միջատասպան,
Որպէս զի անոնք հանգիստ քնանան

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Պահէէ Գաբու թիւ 59 ծխավաճառ Նշան էֆ. Օզանեան։ (Նախկին սուէր Պողոս)։

Բերա, Կալաթա Սէրայի դէմ ծխավաճառ Գրիգոր էֆ. Օհանիկեան։

Մէկ և երկու ղրուշոց փաքէթներ։ Նաև 50 տրմ.նոց փաքէթներ՝ 5 ղրշ.։

30—11

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆՉՈՒՄԻԷ ԷՖԷՔԵԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՐԴԸ

ԶԷՊ ՑՈՀՄԱՏԻՆ ԳԵՍԱՆՔ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԺԳ.

Վահէ ինքն ալ զարմացած՝ երկու զարմուհիներուն այս ատիճան դիւրահաղորդ մտերմութեան վրայ, լուռ ու անխօս հանդիսատես կ'ըլլար անոնց սիրալիր խօսակցութեան։ Արդէն իր կամքովը չէր որ եկած էր հոն պատկերասանը, Ալիս ու Ատրինէ Գրիգորեանցէ տեղն ի տեղը Կատարեաններու հասցէն առնելէ ետք, թախանձած էին երիտասարդէն որ հաճի ընկերանալ իրենց, ինչ որ չէր մերժած Վահէ ու հիմա բաղմոցին մէկ կողմը նստած օր. Կատարեանի ու մօրը չփոթութիւնը իրարանցումը տեսնելով սրանց կը մեղքնար անոնց վրայ։

Ալիս շարունակ կը ճլվլար, նիւթէ նիւթ կ'անցնէր և քսան տարուան ծանօթի մը նման կը վարուէր ասպնջականներուն հետ։ Ո՛ և է չփոթութեան տեղի չտալու համար, Արսէն երկու կողմն ալ ներկայացուց և օրիորդները աղաչեցին որ իրենց ներկայութեան իսկ չափն առնէ դերջակուհին ու շարունակէ չրջազգեստներու գործողութիւնը։

Դերձակուհին համակերպեցաւ հիւրերու առաջարկին, որոնք իրենց ճաշակաւոր դիտողութիւններով օգնեցին ասոր և կէս ժամու չափ ձեւով զբաղեցան։ Օր. Կատարեան՝ թէեւ առաջին առթիւ չփոթած էր, սակայն հիմա քանի տեսակցութիւնն առաջ կը տանէր, այնչափ համարձակութիւն կ'առնէր ու բնական ուշիմութեամբը հետզհետէ կ'սկսէր համակրանքը գրաւել միւսներուն։

Վահէ՝ աչքը չէր հեռացներ օր. Կատարեանի վրայէն, առաջ մեղքնալուն համար սկսած էր դիտել զայն, եւքը հետաքրքրութեամբ, իսկ հիմա անոր գեղեցկութիւնն էր որ ուշադրութիւնը կը գրաւէր իրեն։

Երբ դերձակուհին մեկնեցաւ.

—Հօրեղբայրս ամէն բան խօսեցաւ տիկի՛ն, յարեց Ատրինէ, օտարի աչքով մի՛ նայիք մեզ, թէ՛ ես թէ՛ Ալիս և թէ Վահէ յատկապէս այցելութեան եկանք ձեզ և քաջայոյս ենք որ ասկէ ետք մտերիմ բարեկամները պիտի ըլլանք իրարու. հիմա ատոր համար ինչ որոշում տուած էք։

—Շնորհակալ եմ զաւակներս, Աստուած սրտերնուդ կէօրէ տայ, պատասխանեց տիկինը.

Իսկ աղջիկը նկատելով որ պատշաճ պատասխանը տալու անկարող է մայրը, զայն կանխելով,

—Էֆֆէնտին կը փափագի որ Բերա տուն դառնանք, ըսաւ, բայց մենք չարունակ այս թաղին մէջ ապրած ենք ու բան չենք գիտեր Բերայի համար, ձեր թաղն է, ան դուք հարկաւ մեզմէ աղէկ գիտէք թէ ո՞ր կողմ տուն ըրնել աւելի օգտակար է մեզ։

—Մեր փափաքը այն է որ յարեց Ալիս, մեր տան մօտերը տեղ մը ըրնէք ու շարունակ տեսակցինք իրարու հետ, Կարապետ աղան կարելի է մէկ երկու ամիսէն գայ, հայրս քաշէն ժամ մը չի հեռացներ զայն, ես ալ կ'ուզեմ միշտ տեսակցիլ ինչպէս անոր նոյնպէս ալ ձեզ հետ, ասոր համար կարելի եղածին չափ մօտերէն տուն մը բռնելու էք։

—Ընտրութիւնը ձեզ կը թողունք օրիորդ, միջամտեց Արսէն, Վահէ էֆֆէնտին թող հրաման ընէ Բերայի տան միջնորդներէն մէկին ու ձեր խորհրդակցութիւնովվ լմնցնենք տան խնդիրը։

Ուսանողին առաջարկը երկու կողմէ ալ ընդունուեցաւ, եւքը Ալիս ակաւ քաղցր միջադէպեր պատմել կարապետ աղայի կեանքէն

Երկու օրիորդներն ալ հարուստ ծնած և միշտ հարուստ ապրած, մինչեւ իրենց այս տարիքը ընաւ գաղափար չունէին աղքատութեան այս ասպիճանին վրայ։ Կատարեաններու ընակարանը արդարեւ մաքուր էր, բայց բան մը չկար հոն որ կարասիի գոյութիւնը յիշեցներ. գետինը չոր տախտակ էր և հինցած երեսով խոտէ բազմոց մը ու անոնց վրայ ալ մէկ քանի բարձ միայն կային որոնք նստարանի տեղ պիտի ծառայէին, բարեբախտաբար հինգ վեց հատարակ աթոռ կար, որոնց վրայ նստած էին հիւրերը, հակառակ պարագային, խայտառակութիւնը մեծ պիտի ըլլար Կատարեաններուն։

Ալիս տեսնելով որ օրիորդը շատ կը նեղուի իրենց աղքատիկ կացութենէն։

—Մենք մէկ ընտանիք ենք օրիո՛րդ, ըսաւ, իրարմէ քաշուելու բան չունինք, հիմա անկեղծութեանս ապացոյցը պիտի տամ. անօթի ենք կերակուր կ'ուզեն, ինչպէս չէ Ատրինէ՛, Վահէ՛, դո՞ւն ինչպէս ես։

Ասոնց երեքն ալ արդէն համամիտ կը գտնուէին իրարու, ամէն առթիւ, ուստի երկուքն ալ «անօթի ենք» կրկնեցին։

Տանտիրուհին ուրախութենէն պիտի թռչէր անոնց այս ընտանութիւնը տեսնելով,

—Ի՞նչ ըսեմ աղջիկս, գոչեց, դուք աս ի՞նչ սիրտ ունիք եղեր աէ, այսչափ ատեն Աստուած մեզի զրկեր է ձեզի,

—Քանի որ այս ատիճան ընտանութեանս ներեցիք, յարեց Ալիս, թողէք որ կերակուրին ընտրութիւնն ալ մենք ընենք։ Նախ սորթէլ սալաթ.

—Ուշ, ատանկ բան կ'ըլլայ չեղտեց Օր. Կատարեան,

—Դիտողութիւն ընելու իրաւունք չունիք, առարկեց Ատրինէ ընտրութիւնն ա՛լ մենք պիտի ընենք, էյ-ը-պաՆի, երկու տեսակ պատուղ, ուրիշ բան կ'ուզէ՞ք։

—Մէկ քանի հատ ալ խաշած հաւկիթ պիտի առաջարկէի, ըսաւ Ալիս։

—Վերջապէս Անգլիացի ըլլալէ պիտի չդադրիս, շատ աղէկ ճաշացուցակը գոցուեցաւ, նոր առաջարկ չեմ ընդունիր Վահէ, գոչեց Ատրինէ ծիծաղելով։

—Մինչեւ հոս գալէ ետք, առանց ձուկ մը ուտելու չենք վերադառնար։

Աղջիկները յատկապէս ընտանութիւն կը ցուցնէին որպէս զի, չամչոնան Կատարեանները, ուստի քրոջը գաղանի հրամանով վար իջաւ Արսէն, ու անոր հետ խորհրդակցելով դուրս ելաւ ճաշի պատրաստութիւնները տեսնելու։ Օրիորդը բացի ուտելեղէնէն հաղարնոց մը աղէկ չուր, կէս երկուտասնեակ պատառաքաղ և մէկ երկուտասնեակ պնակ եւս ապսպրեց եղբօրը որ կէս ժամ ետք վերադարձաւ ու կէս օրին սեղան բոլորեցան ամէնքն ալ ուրախ զուարթ։

(Շարունակելի)

ՀԱՅ ՄՆՏՈՒԿՃԻ ՀԱՐՍՆԻՔԻ

ՄԱՔՍՈՒՏ ԳԸԼԸՃՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Էսկի-Զապթիյէ

Ճամբորդներու համար 5% զեղչ
Ամուրիներու » 10% »
Աղջիկներու » 50% »

ԶՈՐՍ ԱՆԳԱՄ ԿԱՐԳՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ԶՐԻ